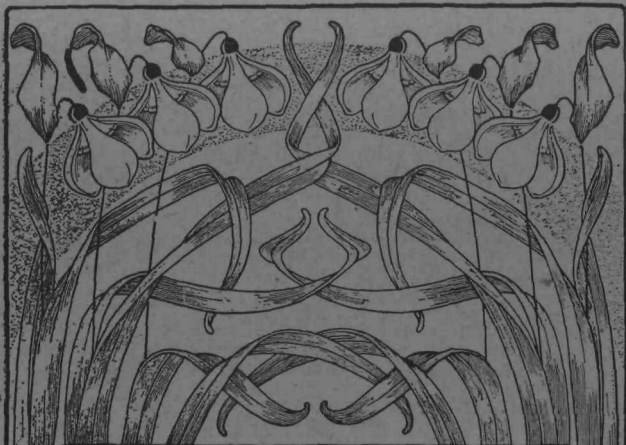


POSTARINA PLAČANA V GOTOVINI.



ZVONČEK

LIST
S PODOBAMI

ZA
SLOVENSKO
MLADJNO



LETO XXIII.
ŠTEV. 7.—8.
JULIJ 1922.



Vsebina.

1. <i>Marija Grošljeva</i> : Kraljici Mariji. Pesem	157
2. Naš kralj Aleksander I. Življenjepis	158
3. Kraljica Marija. Podoba	160
4. Kralj Aleksander. Podoba	161
5. <i>Jos. Vandot</i> : Kekec na volčji sledi. Planinska pripovedka z 8 podobami	164
6. <i>J. Klanšek</i> : Jutranji sen. Pesem	185
7. <i>Fran Erjavec</i> : Kitajske narodne pripovedke	186
8. <i>Janko Leban</i> : Darilo. Povešt	188
9. Kraljev dvorec na Bledu. Podoba	189
10. <i>Andersen-Utva</i> : Ingrida. Pravljičica	190
11. <i>Lad. O.</i> : General Maister. Življenjepis s podobo	195
12. <i>Desanka</i> : Nedelja. Pesem	197
13. <i>Dasanka</i> : Svatba na poljani. Pesem	198
14. <i>Dasanka</i> : Kresnica. Pesem	198
15. <i>Anica</i> : Detetu. Pesem	198
16. Pouk in zabava	199
17. Kotiček gospoda Doropoljskega	202

Domovina, vedno mislim náte
in na neosvobojene brate!

Obnovite naročnino!

Obvestilo.

Prihodnja (9.) številka izide meseca septembra.

„Zvonček“ izhaja v mesečnih zvezkih ter stane vse leto 10 Din, pol leta 5 Din, četrt leta 2:50 Din. Posamezne številke 1 Din.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Izdajatelj, upravnik in odgovorni urednik: **Luka Jelenc**, ravnatelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo „Zvončka“ v Ljubljani.

Rešitve sprejemamo tekom prvih 14 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Last in založba Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.



Štev. 7. in 8. V Ljubljani, meseca julija 1922.

Leto XXIII.

Kraljici Mariji.

Ob venčanju našega ljubljenelega kralja.

In pravkar od romunskih mej
kraljeva k nam hitiš družica,
svobodne naše zemlje boš,
Marija, prva Ti kraljica!

Pozdravljena na zemlji tej!
Junakov kri jo je pojila,
s potoki je to sveto prst
mučencev kri osvobodila.

S krvjo zalitih bojnih polj
Ti cveti kličejo pozdrave,
planinske rože naših gor
dehte pozdrav Ti iz višave.

Na prestol svoj Te dviga kralj,
vresničene so naše sanje.
Naprej, v svobodo! Prošlost je
trpljenje sužnosti nekdanje!

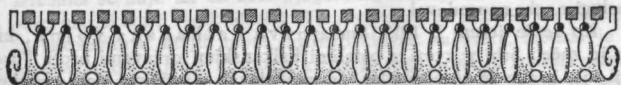
In „kvišku srca!“ čujte glas,
neverni vernih opomine,
kot blisk naj šine v mesto, vas,
bodri, podžiga hčere, sine!

Naj mrtva srca vzplamene,
žarijo srčni naj kresovi,
naj združijo v daritvi se
ubožne koče in gradovi.

Najlepši dar je dar srca,
najboljši mišic so zidovi,
od hčerk ljubezen sprejmi v dar,
a moč darujejo sinovi.

Naj skupni dar ojači vez,
ljubezen skupna nas zedini
v procvit in srečo, v blagostan
osvobojeni domovini!

Marija Grošljeva.





Naš kralj Aleksander I.

»Kadar pride usodni trenutek, se ne bodo Karadjordjeviči borili za svobodo očetnjave kot knezi ali vojvode, nego kot preprosti vojaki v vrstah ostalih bratov bo-rilcev!«

Prisega kneza Petra Karadjordjevića iz l. 1875.



Aleksander Petrović Karadjordjević je bil rojen dne 4. (17.) decembra 1888. l. na Cetinju kot drugi sin kralja Petra I. Osvoboditelja. Mati mu je bila kneginja Zorka, hči črnogorskega kneza in pozneje kralja Nikole. Prvi in najboljši učitelj mu je bil oče. Še deček je stopil s svojim starejšim bratom Djordjem (Jurjem) v dvorjanstvo ruskega carja Nikole II. ter se učil plemiških vednosti, zlasti lepega vedenja, jahanja, borjenja, raznih jezikov i. dr. Ko sta se brata vrnila, sta se posvetila rednim študijam ter se v družbi očeta kneza Petra poglobljala v srbsko, balkansko in obče jugoslovensko vprašanje.

Leta 1903. je Narodna skupščina v Beogradu pozvala Petra Karadjordjevića, vnuka prvega srbskega osvoboditelja, na Karadjordjev prestol. Leta 1904. ob slavnosti kronanja se je tedanji šele 15 letni princ Aleksander v slavnostnem izprevodu za očetom in bratom, ki sta jezdila, vozil v dvorski kočiji ob strani sestrice princeze Jelene. Brat Djordje je bil prestolonaslednik, Aleksander pa je posej živel tiho ter se posvečal študijam in bojnim vajam.

V času nasilne aneksije Bosne in Hercegovine l. 1909, ko je vsa Srbija vrela od ogorčenja nad postopanjem bivše Avstro-Ogrske, pa se je prestolonaslednik Djordje na očetovo željo in zahtevo vlade žrtvoval Srbiji in na korist mirnejšemu bratu Aleksandru odpovedal vsem pravicam do prestola.

Novi prestolonaslednik Aleksander, resen, miren in vztrajen mladenič, sedanji naš kralj, si je takoj osvojil srca državljano-v in še posebno vojske, med katero je živel najrajši. Z največjo vnemo in sposobnostjo se je poglobil v vojaški poklic ter po vsej zaslugi naglo napredoval.

Ko se je jeseni l. 1912. vnela prva balkanska vojna, ki so jo začeli Srbi v zvezi z ostalimi balkanskimi državami proti Turčiji, je kraljevič Aleksander že poveljeval glavnemu delu srbske



vojske. Aleksander je v družbi odločnih generalov izvrševal pravcate čudeže. V bitki pri Kumanovem so bili Turki popolnoma poraženi. Srbska vojska ni izgubila niti ene bitke. Prestolonaslednikova opreznost, premišljenost in osebna hrabrost je iznenadila svet. Priština, Skoplje, Prizren, Veles, Petovo, Demir Kapija in Kičevo so imena, ki so neločljivo zvezana z imeni Aleksandra, vojvode Putnika, Mišića in drugih junakov.

In ko je morala prvi slediti druga balkanska vojna, je bil prestolonaslednik Aleksander zopet na čelu armade, ki je zmagovala Bolgare na Ovčjem polju, Bregalnici, na Rajčanskem Ridu in pri Redkih Bukvah.

Kralj Peter je začel bolehati. Zaradi tega je izročil dne 29. junija 1914 izvrševanje vladarske oblasti prestolonasledniku Aleksandru. Od tega dne dalje je vladal Aleksander kot regent v Srbiji in od 1. decembra 1918 naprej pa ujedinjeni kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev in po smrti kralja Petra — dne 16. avgusta 1921 — je postal Aleksander naš kralj.

Leta 1914. se je vnela svetovna vojna. Regent Aleksander je prevzel vrhovno poveljništvo armade. Nastopil je zdaj že tretjič »usodni trenutek« prisega kneza Petra Karadjordjevića. Kralj Peter, dasi bolehen, regent Aleksander in princ Djordje so se borili za svobodo očetnjave kakor levi. Dvakrat je bil težko ranjen princ Djordje, opetovano je bil v smrtni nevarnosti stari kralj Peter, a regent Aleksander se ni ves čas ganil iz vrst svoje vojske. Dasi je bil nekolikokrat zbolel ter je moral biti celo operiran, dasi je zaradi strašnih telesnih in duševnih naporov propadel in shujšal skoraj do samih kosti, je vendarle vzdržal brez večje nesreče prav do konca. Vojaštvo in častništvo je zato regenta uprav oboževalo.

Skoraj osem let je stal regent Aleksander v neprestanih borbah in ves čas na najodgovornejšem mestu, v večnih opasnostih in skrbih, brez miru in reda. Sedem polnih let je živel pod šotori ali po kočah vrhu planin ali v gozdovih v strašnih zimah, v snegu, ledu, blatu, sredi mrčesa in kužnih bolnikov. In sedem polnih let je živel sredi grmenja topov, bomb, granat, sredi javka in vriska ranjencev in umirajočih. Že itak po narodi resnega moža so ta težka leta seveda izresnila še huje ter so dala njegovemu značaju zrelost, ki je ne doseže marsikateri visok starec. Njegova duša je okusila vse bridkosti in razočaranja, ki jih more doživeti človek na svetu, gledala je vse raznovrstno trpljenje in muke, ki jih je doprinesla in izumila okrutna vojna doba. A vzlic vsemu je ostala njegova duša jasna in vedra;



KRALJICA MARIJA



KRALJ ALEKSANDER



nikdar se ni vdajala obupu, nego je po očetovskem zgledu ohranila vero v končno zmago pravičnosti.

Nikdar ni utegnil misliti le nase, ker od leta 1909. so se gomilile nanj večje in večje naloge, skrbi in težkoče. In kakor veliki njegov oče je imel pred očmi vedno le domovino, državo, narod. Doživel je najgrša izdajstva, najgroznejši padeč, a tudi najvišje triumfe. Zato pa se ni nikoli pogreznil v čmernost ali sovraštvo človeštva in v črno gledost, nego je ostal miren, resen, a pri tem ljubezniv, preprosto prijazen in vsaki dobri šali pristopen, prirodni mož.

Leta 1918. je kot popoln zmagalec na čelu svoje slavne armade prijezdil v Beograd in 1. decembra v imenu svojega očeta kralja Petra proglasil ujediničenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo. Zastopal je svojega očeta doslej vedno najstrožje ustavno in nad vse spretno. S svojo požrtvovalnostjo in udeležbo za naše osvobojenje zasluži naš kralj Aleksander, da je njegova rodovina postala prva dinastija, ki stoji na čelu naši osvobojeni kraljevini. Dal mu Bog zdravja in moči tudi poslej, da dovrši veliko nalogo, ki mu jo je poverila milost božja in volja naroda!

Ko je po prevratu 1. 1918. Narodni svet za Rogaško Slatino in okolico pozdravil regenta Aleksandra, je prejel od njega zahvalo, v kateri je poudarjal, da se prav rad spominja svojega bivanja 1. 1909. v Rogaški Slatini, v tem »biseru naše kraljevine«. Na koncu zahvale je bila dodana obljuba z besedami: »Na snidenje!«

Dne 26. junija 1. 1920. je prišel naš kralj Aleksander, takrat še prestolonaslednik in regent, v Ljubljano. Na osvobojena slovenska tla je stopil po stoletjih robstva vladar, ki ga je klical narod sam. Slovenija je sprejela in pozdravila najslavesneje in najprisrčneje svojega junaškega in najvišjega sina. Dnevi od 26. do 29. junija 1920 ostanejo v neizbrisnem spominu vsakega Slovenca. Prebivalstvo Slovenije je javno dokazalo, kako ljubi in spoštuje svojega domačega vladarja, ki se je po lastni izjavi počutil med nami kot brat med brati. Najlepši dokaz vezi med našim ljudstvom in vladarjem pa so besede našega kralja Aleksandra, ki jih je izrekel ob povratku iz Slovenije v prestolico: »Kratko bivanje ne polnih treh dni v Ljubljani mi je dalo izdatno priliko, da sem se v stalnem stiku z vsemi sloji uveril, da se slovenski del našega naroda nič manj ne oklepa narodnega ujedinjenja kakor druga dva dela. Razen Ljubljane sem imel radostno priliko posetiti nekatera bližnja mesta (Kranj, Bled, Celje

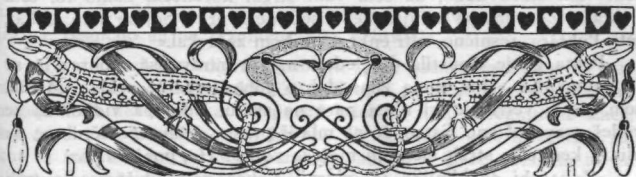


in druge večje in manjše kraje) in Maribor, in povsod se je po možnosti samo še poglobil oni prvi divni vtisk. Presrčne in tople manifestacije v Sloveniji so prodrle naravnost v moje srce in bodo tudi ostale neizbrisne v mojem srcu. Obžalujem, da moram zapustiti to krasno zemljo in ta krepki rodoljubni rod slovenski. Ostavljam te kraje s čvrsto željo, da mi bo dana prilika, da zopet in često posetim svoje drage Slovence.»

In res je naš ljubljeni kralj kmalu izpolnil svojo obljubo. Zadnje jesen je bil na lovu v Kamniških planinah. Prve dni meseca maja letos se je ob povratku iz Pariza ustavil v Ljubljani ter pri tej priliki obiskal Bled in Bohinj. Letošnje poletje — takoj po poroki — se je pa naselil v svojem dvorcu na Bledu.

Dne 9. januarja 1922 je prišla z gradu Peleša v Sinaji v Romuniji radostna vest: naš junaški kralj Aleksander se je zaročil z romunsko kraljično Marijo. Jugoslovenski državljani smo bili zaroke svojega kralja tem bolj veseli, ker se je z njo na tako srečen način okrepilo vsenarodno stremljenje po utrditvi miru in državne varnosti. Vsa Romunija in vsa Jugoslavija se zaveda, da se začenja med obema državama doba popolnega sporazuma.

Dne 8. junija 1922 se je poročil naš kralj Aleksander z romunsko princezino Marijo. Svečanosti, ki so se vršile ob tej slovesni priliki, in pa ljudsko navdušenje je bilo tako veličastno in tako mogočno, da se ne da popisati. Naš kralj si je izbral družico, ki je s požrtvovalnostjo in spoštovanjem vzljubila naš narod in skupno s kraljem vrši dolžnosti napram narodu in državi.





JOSIP VANDOT:

Kekec na volčji sledi.

Planinska pripovedka.

7.



Kekec ni čakal dolgo časa. Kar hipoma je stala pred njim Pehta in se mu smejala. »No, pobič!« mu je rekla. »Ali te nisem ujela? Pa si se nekaj hvalisal tam pod klancem, da te nikdar ne ulovim. Kaj te ni sram, da se hvališaš tako grdo? Kaj, pobič? — O, Pehti še ni ubežal nihče, pa tudi ti ne. Če bi te ne bila ulovila danes, bi te bila jutri ali pojutrišnjem... Le nikaž ne glej tako grdo izpod čela! Saj ti ne pomaga nič — niti tvoja jezica, niti tvoja slaba volja. Kar lepo miren bodi in čakaj mirno kazni, ki sem si jo izmislila zate. Veš, udrl si prav nemarno v mojo kočo in si odvedel Mojco. Zasmehoval si me in si mi strgal korenček. Nabil si mojega volka s polenom, da bo siromak kruljav še deset dni. Vse to si storil, pobič, in zato si zaslužil pošteno kazen. Le čakaj me, nepridiprav!«

In Pehta je dvignila roke in ga je pograbila za lase in za ušesa. Kekec se ni zganil in niti trenil ni z očmi. Samo dvakrat je zasopel in je potem rekel: »Teta Pehtara, ako sem zaslužil, pa me nabijte po pravici! Res je, da sem udrl v vašo kočo in sem odvedel siroto Mojco. A meni se je smilila slepa ubožica; zato sem jo pa tudi odvedel. A vam se ni smilila, teta Pehtara — slepa ubožica se vam ni smilila, pa ste jo zaprli v črno kočo. No, tudi to je res, da sem posvetil vašemu volku s polenom. Saj če bi ne bil, pa bi bil nemarnež najbrže ukradel najlepšega bicka iz hleva... A posmehoval se vam nisem, teta Pehtara! Tega mi pa resnično ne morete reči. Samo to sem vam storil hudo, da sem vam strgal korenček. Samo to, teta Pehtara! Zato me pa nabijte, ker nisem delal prav! Saj ne bom javkal, teta Pehtara, resnično, niti enkrat ne bom zajavkal.«

Pehta ga je izpustila. Pogledala mu je naravnost v obraz in se je namuznila. »Hm, ti pa znaš dobro gobezdati,« je rekla. »Mislila sem, da si vetrnjak, ki nima para na svetu. Zdaj pa vidim, da se vedeš prav pošteno. Samo, če ne mlatiš prazne slame, pobič, in se ne hliniš, ker te je strah mene in mojega volka? Ha, pobič?«

»Zakaj bi se hlinil?« je odvrnil Kekec prostodušno. »Pa tudi bojim se ne nikogar. Ne rečem, da bi se ne bal tega kosmatinca, ki



ima tako dolge zobe. A njega se bojim samo zaradi tega, ker ne razume božje besedice, in človek ne more z njim pošteno govoriti, kakor se ni moglo niti z našo rajno Kezo... A toliko vam moram reči, teta Pehtara, da niste delali lepo z mano, ker ste me zdajle pošteno zlasali. Zaradi tistega malega korenčka pač ni bilo vredno! Saj ne morete reči, da sem se norčeval iz vas. O, tega pa nikdar ne! Izmisлил sem si bil o vas lepo pesem. Na vrtu sva jo prepevala z Mojco vsak dan, in vi sami ste jo čuli in ste jo radi poslušali. Pa recite, teta Pehtara, da ni res! Tri dni vam jo je morala prepevati uboga Mojca. Pa recite, da tista pesem ni lepa!»

»Hm,« je rekla Pehta in ga je gledala. A v njenih očeh ni bilo niti najmanjše jeze. »Hm,« je ponovila še enkrat in je nadaljevala: »Seveda, ne bom se lagala, da mi ni ugajala tista pesem. A vse eno pojdeš z mano, pobič! Odvedel si mi Mojco, a meni je dolgočasno, če sem sama v koči. Zato pa ti ostaneš pri meni, da te bom poslušala, ker znaš tako lepo gobezdati. A nikar ne misli, da se mi izmuzneš! Glej tega le volka! Stražil te bo noč in dan in ti bo vedno za petami. A volk ima strašne zobe — strašne, ti rečem, pobič!»

Kekec se je posmejal v svojem srcu, ko je slišal te besede. Saj je vedel, da mu Pehta ne stori nič žalega. No, s tem le volkom bo pa že zagodel enkrat prav pošteno, da se bo kar oblizoval. Pride že čas, in tudi prava prilika pride, ko bo treba. — In Kekec si je popravil lase, ki mu jih je bila zmršila Pehta. Namuznil se je dvakrat, pa je rekel: »Saj sem vedno govoril, da niste hudobni, teta Pehtara. Zato sem si pa tudi o vas izmisлил pesem, da je lepše ni na vsej vasi. Z vami grem, prav rad grem z vami. Tako in tako moram služiti pri Korošču. Bom pa služil pri vas — in nazadnje je itak vse eno, ali služim pri vas ali pa pri Korošču. Samo tega vas prosim, teta Pehtara, da poučite tega le kosmatinca, naj me pusti pri miru. Lahko bi se mu spet kaj takega dogodilo kakor zadnjič s tistim polenom. Na, pa bi bila zopet zamera... Saj bi govoril jaz sam z njim; a jaz ne razumem volčjega jezika, resnično ga ne razumem, teta Pehtara!»

»Ti si pravi nepridiprav, pobič!» se je zasmejala Pehta. »Pa le nikar se ne boj volka! Dokler si priden, ti ne stori nič žalega. Samo nagajati mu ne smeš, ker ne pozna šale! Pa tudi pobegniti ne smeš, ker te doteče že pri tretjem koraku. Pa se zaleti vate in te raztrga, kot bi trenil. Zato pa bodi pameten, pobič, in pazi, pazi, da te ne zadene nesreča... A zdaj pojdim v goro, ker bo kmalu večer in noč. Daj mi roko, pobič!»



Pehta je prijela Kekca za roko, pa so se napotili po strmém kotu navzgor. Pehta je molčala in je gledala zamišljena v tla. Pa tudi Kekec je molčal, ker se je zatopil v svoje misli. Samo enkrat se je ozrl nazaj, pa je videl volka, ki mu je bil za petami in ga ni izpustil niti za trenutek izpred oči. Volk je hropel in je iztezal svoj dolgi jezik iz gobca. Kekec se je naglo okrenil, da bi ne videl več grde zveri. — »O, kar preziral ga bom,« je mislil sam pri sebi. »Ne pogledam nemarneža niti enkrat, ker bi se morda še celo domišljeval, da se mu prilizujem. Pride čas, ko pošteno zaigram z njim, in takrat mu ne bodo pomagali niti dolgi zobje, še manj pa nemarni jezik. Pride čas, zagotovo pride!« — In Kekec se je kar namrdnil in ni mislil več na volka. Pogledal je od strani Pehto, pa si je dejal: »Saj ni hudobna. Mislil sem, da mi bo potrgala najmanj obe ušesi in vse lase. Pa me je samo malo premikastila, da sem komaj čutil... Na vasi pripovedujejo, da je jako huda in zadirčna. Pa ni res, ni res! Saj je bila prijazna z menoj in se mi je še celo smejala. Ne bo mi nič hudega pri njej — tri dni ostanem v njeni koči, samo tri dni. Potem pa prekanim njo in nemarnega volka in pobegnem h Korošču. O, Kekec ni kanarček, da bi se ga zapiralo v gajbico. Lepo bo pobegnil čez tri dni, in teta Pehta se bo praskala za ušesom, a nemarni volk bo tulil, da bo oglušel. Oj, resnično...«

Tako je premišljal Kekec in je stopal naglo kraj Pehte, ki ga je držala ves čas za roko. Bili so že visoko gori in so se vedno bolj bližali gozdiču, ki je za njim ležala Pehtina tiha senožet. Že se je čulo zamolklo šumenje visokega slapa, in večerilo se je širom okrog po zagorskem svetu. Prijetno je dehtelo vsepovsod, zakaj kraj pota so cveteli veliki, gosti grmi rdečega ravšja. Kekec je pogledal molčečo Pehto, pa je izpregovoril tedaj: »Slišite, teta Pehta? Ali gremo na vašo senožet in v vašo kočo, ki stoji na tisti senožeti? O, lepo je v vaši koči! Veste, samo preveč je tema, in ne vidi se skoro ničesar. Kaj ne, da gremo v tisto kočo? Kmalu smo tam, kmalu...«

Pehta je zamahnila z roko in je odgovorila: »Ne bodi nestrpen, ti pobič! Boš že videl, kam te povedem... Samo malo počakaj in malo potrpi!«

Zavili so v goščavo po ozki stezi, ki je držala med gostim rušjem. Stemnilo se je bilo po gozdu, in Kekec je moral paziti, da se ni spotaknil ob debele korenine, ki je bila z njimi preprežena vsa steza. A Pehta ga je držala trdo za roko, in tako ni padel niti enkrat. Šumenje slapa je prihajalo vedno razločnejše. Že je bobnelo nekje na levi, da se je potresala zemlja. In Kekec je tedaj spoznal, da so ravno nad



groznim slapom in da bodo kmalu na tihi senožeti. Varno je stopal kraj Pehte in ni izpregovoril besedice. Noč je že legla na zagorski svet. Nizko, grbavo rušje je pošumevalo v hladnem vetreču, ki je vel s strmih, v nebo kipečih snežnikov. Zvezde so se užigale po prostranem, jasnem nebu, in hipoma je legla mrtva tišina na samotno gorovje, in čulo se ni več niti šumenja silnega slapa... Tedaj so stopili iz goščave. Kekec je zagledal nedaleč pred sabo svetlo lučco, ki je gledala računvedno v noč.

»O, to je pa vaša koča,« je rekel ves vesel, da je konec poti. »Glejte, teta Pehtara, lepa lučca sveti tam na okencu. Gotovo ste jo prižgali že podnevi, ker ste vedeli, da pridemo ponoči sem. Ali ni res, teta Pehtara?«

»Hm, prav praviš!« je odvrnila Pehta. »Prižgala sem jo, ko sem odšla z doma, da te ulovim. Slišala sem te, ko si prepeval tako predrzno tam na višini. In vedela sem, da te danes ulovim. Zato pa sem prižgala tisto lučco.«

In šli so preko temne senožeti in so se približali črni koči in svetli lučci. Tedaj je Pehta postala, pa je rekla: »Počakaj tukaj, dokler se ne vrnem iz kočice.« — In Pehta je izginila v temi, in Kekec je ostal sam z volkom na senožeti. Kekec se je čudil in je ugibal sam pri sebi: »Hm, zakaj me ne pusti v kočico? Morebiti misli, da bom prenočeval tu na senožeti pod milim nebom in v mrzli rosi? Oj, tega pa ne, dokler bo svet stal. Rajši pobegnem nazaj v dolino in se pošteno naspim pri Korošču.« — In Kekec se je že okrenil, da bi pobegnil preko senožeti. A tedaj je zatulil pred njim volk in je zarenčal, da je bilo strah. Zasvetile so se njegove oči v temi kakor dve lučci, in volk se je vzpel na zadnje noge, a sprednje je položil Kekcu na rame.

»Pusti me, nemarnež!« je zasopel Kekec. »Saj ti nočem ničesar. Ne boj se, da ti pobegnem! O, veš, tvoji zobje so prenemarni, da bi raztrgali Kekca. Saj sem ti že nekoč rekel, da ne pobegnem prej, dokler ti nisem posvetil prav pošteno. Zato me pa pusti in ne delaj neumnosti, nemarnež prismuknjeni!«

Volk ga je izpustil in je zopet stal pred njim. Njegove oči so se spet svetile v temi, in renčal je na glas. A tedaj se je prikazala Pehta in je stopila tik do Kekca. Molčala je in je gledala nepremično na kočico. Tam v koči pa je prasketnilo tisti hip na ves glas. Čulo se je ropotanje, kakor da bi se kočica podirala, in hipoma se je zasvetilo pred Kekcem. Visok, rdeč plamen je šinil skozi streho in je razsvetlil vso senožet. — »Joj, teta Pehtara!« je vzkliknil Kekec ves prestrašen. »Vaša kočica gori... Ali ne vidite, da vaša kočica gori?«



»Vidim, vidim,« je odvrnila Pehta. »Sama sem jo zažgala ravnokar. Ni mi več treba te kočice. Zato pa sem zakurila ogenj in sem jo zažgala. In vsega tega si kriv ti, pobič.«

»Kaj? Jaz sem kriv?« se je zavzel Kekec. »Teta Pehtara, vi se motite... Saj nisem jaz zažgal kočice. Sami ste jo zažgali. Ali niste rekli ravnokar, da ste jo sami zažgali? Ha, teta Pehtara?«



»Zaradi tebe sem jo zažgala,« je odvrnila Pehta. »Veš, nihče ne sme vedeti, kje stoji moj dom. Ti pa si našel mojo kočico, in zaradi tvoje gobezdavosti ve zdaj že ves svet, kje stanujem. Tega pa jaz ne trpim. Zato pa sem zažgala kočico.«

»Pa kje boste zdaj stanovali?« je vprašal Kekec. »I, menda vendar ne pod milim nebom in v mrzli rosi? Teta Pehtara, to ni nič prijetno. Zeblo bo vas, da boste kar z zobmi šklepetali. Veste, teta Peh-



tara, bolje bi bilo, da niste zažgali koč. Saj bi vas nihče ne nadlegoval in nihče bi se ne upal sem, ker se vas vsakdo boji. Samo Kekec je udril v vašo koč; a samo zaradi tega, ker se mu je smilila uboga, slepa Mojca. Pa zato ste ga pograbili, in samo vi veste, kaj bo še z njim. O, ničesar dobrega, ničesar dobrega...«

Pehta mu ni odgovorila besedice, ampak je strmela v plapolajč plamen, ki je postajal vedno večji. Ogenj se je bil polastil že vse koč in je bil tako svetel, da je razsvetlil vso senožet. Prasketalo je v tistem ognju in je sikalo, kakor da bi živelo v njem sto silnih kač. Volk je legel na rosna tla, pa je pričel žalostno cviliti. Pehta je molčala in tudi Kekec je molčal. Gledal je v tisti svetli ogenj, in skoro strah ga je bilo. A koč ni gorela dolgo. Hipoma se je sesula, in tisoč isker se je razpršilo po daljnem zraku. Plamen je ugasnil, in samo tlelo je še tam na pogorišču, od koder se je dvigal črn in gost dim.

»Pojdimo zdaj!« je dejala tedaj Pehta in je prišla Kekca za roko. »Pogorela je koč, in tu nimamo iskati ničesar več.«

»Pa kam gremo?« je vprašal Kekec. »Dajte, teta Pehtara, pa mi povejte, ker sem res radoveden in me skrbi. Povejte, teta Pehtara, lepo vas prosim...«

»Daleč gremo, pobič,« je odvrnila Pehta. »Pod belimi gorami imam drugo domovanje. Do polnoči bomo hodili, preden pridemo do tistega domovanja. Zato pa le čvrsto stopi, pobič! Kmalu vzide svetli mesec, in videlo se bo kakor podnevi.«

In šli so po isti stezi nazaj do širokega pota. Tam pa so zavili naravnost v gosto rušje. Ozka steza se je vila med goščavo, tako ozka, da so morali stopati drug za drugim. Temno je bilo v tisti goščavi, da se ni videlo prav nikamor, niti na stezo, ki je bila polna debelih korenin. Kekec se je spotaknil gotovo stokrat, trikrat je pa telebnil prav pošteno na trda tla. A Kekec ni javkal. Kekec se je samo zasmel in je rekel: »Ta preklicana pot! Teta Pehtara, zakaj ste me ugrabili? Lepo bi spal zdaj na Koroščevem podstrešju. Pa se moram mučiti tu na tem preklicanem potu. Pa ko bi človek vsaj vedel, zakaj se muči. Ali ni res, teta Pehtara?«

»Tiho, tiho, pobič!« ga je posvarila Pehta. »Potrpi malo! Saj vzide kmalu mesec, in potem se ne boš nič več prevrnil... Glej, glej — ravno vzhaja tam za gorami!«

Resnično — izza škrbastega snežnika se je dvignil mesec. Bil je velik in svetel, in njegovi žarki so zatrepotali po divjem zagorskem svetu. Zasyetila se je po nizkem rušju srebrna rosa, in mrzel vetrec je zavel s širnih, zmrznjenih snežišč. Kekec si je moral zapeti svoj



jopič, ker ga je zazeblo. A vendar se je razveselil srebrnega meseca. Saj zdaj je videl razločno vsako korenino na potu in niti enkrat se ni spotaknil več. Spet je zagledal za sabo volka, ki je stopal enakomerno za njim in je sopel in kazal svoj dolgi jezik. — »Ne pusti me nemarnež, niti za trenutek me ne pusti,« je zagodrnjal Kekec, ki se ga je polastila slaba volja, ko je zagledal volka. »Najrajši bi ga brcnil, da bi zletel naravnost v dolino in bi se ubil. Saj bi ga ne bilo škoda, prav nič bi ne bilo škoda tega nemarneža...«



Še dolgo časa je Kekec godrnjal in je bil slabe volje. Stopal je za Pehto, ki je molčala neprestano. Šli so med rušjem navzgor in čez dolgo časa so dospeli do peščene planotice. Kekec je obstal, pa se je ozrl okrog sebe. Razločno je videl kraj planotice širono snežišče, ki se je svetilo v jasnih mesečnih žarkih. Snežišče pa se je raztezalo do belih skal, ki so se vzpenjale visoko, visoko v jasno nebo. Mrtva tišina je molčala vseokrog — po planotici, po snežišču in med strmim skalovjem... »Hm,« je rekel Kekec, a nič drugega. Odsopel se je, ker ga je bila utrudila strma, naporna pot. Tu gori na planotici je bilo še bolj hladno kakor pa doli med rušjem. Zakaj od belega snežišča je prihajalo nekaj ledenega, da je Kekca kar streslo in ga zazeblo do kosti. »Br, br!« je izpregovoril tedaj. »Teta Pehtara, tu je pa menda doma sama zima. Pred pomladjo se je skrila semkaj in jo je strah med divjim skalovjem. Ali ni res, teta Pehtara?«



Pehta ga je pogledala in mu je odgovorila: »Seveda je ponoči tu jako mrz. A podnevi je prijetno, ko sije solnce naravnost na to planotico. Oj, Kekec, še privadil se boš tu in ne boš hotel več odtod. Le meni verjemi, Kekec!«

»Ali mislite, teta Pehtara?« je rekel Kekec. Prešla ga je slaba volja, ker je spoznal iz Pehtinih besed, da stoji nekje blizu njeno novo stanovanje. Nič kaj povšeči mu ni bilo to nočno popotovanje. Rad bi se bil že zleknil po mehkem ležišču in rad bi bil že spal. Zato je zazdehal glasno in je nadaljeval: »Glejte, teta Pehtara, toliko časa že hodimo. Zvezde so že nizko, a mesec visoko na nebu. Saj bo menda kmalu polnoč, in čas bi že bil, da misli človek na spanje. Saj je spanje na svetu najlepša stvar.«

»Potrpi, potrpi, Kekec!« ga je bodrila Pehta. »Saj se boš še lahko naspal. Ni več daleč do mojega stanovanja. Glej to strmo reber! Še preko te strmine pojdemo in potem smo doma.«

Napotili so se v strmo reber, ki pa ni bila peščena, ampak jo je pokrivala nizka, gosta trava. Počasi so šli navkreber in so se dvigali više, vedno više. Zadehtelo je vseokrog po rdečem ravšju, ki je raslo tam vrhu rebri v velikih, gostih grmičih. Kekca ni to prav nič zanimalo. Počasi je stopal za Pehto in je pokimal že tuptatam z glavo, ker se ga je loteval spanec. Bil je utrujen od dolge hoje in samo tega si je še želel, da bi bil že kmalu v postelji, pa bodisi pri Korošču ali pa pri Pehti. Niti misliti se mu ni več ljubilo, in ni ga zanimal širni planski svet, ki se je svetil krog njega v srebrnih mesečnih žarkih. — »Teta Pehtara, ali slišite?« je dejal in je zazdehal. »Ali bom spal na senu? Ali v postelji? Seveda, lepše je v postelji. Pa tudi na senu se človek dobro naspí. Meni je pač vse eno, teta Pehtara. Samo, da se naspim, pa naj bo v postelji ali pa v senu.«

»Kaj misliš, da sem beračica?« je odvrnila Pehta. »O, toliko pa imam vendar še, da premorem postelj, kjer boš spal. Lepa je postelj in mehka, da boš spal kot kraljevič in boš sanjal najlepše sanje. Kmalu bomo na vrhu strmine. Samo malo še potrpi, Kekec!«

In Kekec je potrpel in ni več izpraševal. Samo zdehal je vedno bolj in je komaj čakal, kdaj se prikaže Pehtino domovanje. Dospeli so vrh strmine do temnega gozdiča, ki je pokrival vso višino. Po ozki stezi so šli skozi gozdič in so prišli kmalu do široke trate. In sredi te trate je stala obširna, bela kočá, ki so jo osvetljevali mesečni žarki. — »Glej, to je moje domovanje!« je rekla Pehta in je vzela iz žepa ključ. »Boš videl jutri, kako je lepo tukaj. In tu boš spal prav dobro, in ničesar hudega ti ne bo. Samo, če boš priden, Kekec?«



»Hm,« je rekel Kekec in je bil ves vesel, da je konec dolgega potovanja. »Priden sem bil še vedno. Škoda, da je poginila naša Keza. Lahko bi jo vprašali, kako sem bil priden, ko sem jo pasel za Gmajnico. A rajnka Keza je bila koza, da je pod solncem ni več take... Teta Pehtara, zdaj sem pri vas. Seveda, nisem zaslužil, da me zapirate v to kočo. Saj vam nisem storil ničesar žalega. Kaj zato, če sem vam strgal korenček! Samo nrcravost je bila, samo norčavost, teta Pehtara! Zaradi tega pač ni bilo vredno, da ste me pograbili in da me hočete zdaj zapreti v to kočo. Teta Pehtara, glejte! Ali bi ne bilo bolje, da se nocoj lepo naspim v vaši koči, a v jutru me zapodite nazaj v dolino? Kaj, teta Pehtara, ali bi ne bilo bolje?«



»Tiho, tiho, Kekec!« mu je odgovorila Pehta in je odprla vrata. »Jaz vem dobro, kaj delam in zakaj sem te pograbila. Pa tudi dobro vem, kdaj te izpustim. Zato pa bodi tiho in me nikar ne izprašuj!«

Pehta je stopila v temno kočo in je prižgala svečo. Kekec je šel molče za njo in je kar sedel na klop, ki je stala tam v veži. Naslonil se je ob leseni zid in je hotel kar zaspati. Pehta se mu je posmejala in mu je rekla: »Ne boš spal na klopi, Kekec! Vstani in pojdi za mano!«

Kekec si je drgnil zaspane oči. A vendar je vstal in je šel za Pehto, ki mu je svetila v stransko sobico. Kekec ni videl tam nič drugega nego lepo postelj, ki je stala ob belem zidu. In Kekcu so se zasmejale zaspane oči, in kar slekel je jopič. Pehta je postavila svečo



na mizico in je razgrnila postelj. »Kar spat pojdi, ker stojiš komaj na nogah,« mu je rekla. »A jutri se dogovoriva o vsem.«

»Lahko noč, teta Pehtara!« je zazdehal Kekec in si je pričel sezuvati nakovane, težke črevlje. Pehta je odšla in je zaprla vrata za sabo. Volk je ostal v izbici. Zleknil se je po tleh in je gledal nepremično na Kekca, ki se je naglo slačil. — »Glej, glej!« je godrnjal Kekec zlovoljen. »Tega nemarneža poglej! Pa bo spal vso noč kraj moje postelje in me bo stražil, da ne pobegnem. O, seveda — ravno nocoj se mi ljubi, ravno nocoj! Vesel sem, da se naspim, ker sem resnično zaspan... Le glej me, le glej me, nemarnež prismuknjeni!«

In Kekec je ugasnil svečo in se je skobacal v posteljo. Pogrnil se je s toplo odejo in se je trikrat pretegnil. »Mehka je postelj, mehka,« je godrnjal sam s sabo. »Na samih pernicah spim, kakor da bi bil kraljevič... Še nikoli nisem spal v tako imenitni postelji. O, resnično...«

Volk je hipoma zacvilil, kakor da bi se mu sanjalo nekaj mučnega. Kekec je dvignil glavo, pa je pogledal v temo. In tedaj je videl kraj postelje dve lučki, ki sta gledali naravnost vanj. Kekec je vedel, da leži volk tik postelje, in da bo ležal tam vso noč in ga bo stražil neprestano. Zato pa se je razsrdil in je zamrmral: »Ali misliš, da se te bojim, nemarnež? Samo cvili in renči, ako se ti ljubi! Vse eno bom spal, tako lepo spal, kakor da bi stal kraj moje postelje moj angel varuh, a ne ti, nemarnež! Samo to glej, da ne boš imel prehudih sanj in da ne boš zaradi tega preveč rogovilil. Veš, nihče me ne sme buditi sredi najlepših sanj, ker jaz ne poznam šale... Kar lepo miren bodi vso noč in spominjaj se tistega polenca, ki te je tako gorko ošinilo tisti večer! O, le spominjaj se...«

Volk niti zarenčal ni več, ampak je ležal mirno na tleh, kakor Kekec v mehki postelji...

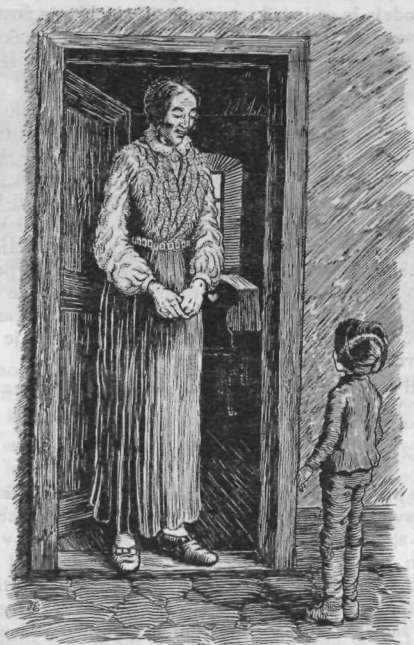
8.

Kekca so predramili solnčni žarki, ki so se kradli skozi nezagrnjena okenca. Naravnost na Kekčev obraz so sijali in so se čudili, da more mladi deček spati tako dolgo. Zato pa so se kar uprli v njegove zaspane oči, in Kekca je zaščemelo. Naglo je odprl oči in je pričel gledati okrog sebe in se čuditi. V prvih trenutkih se niti zavedal ni, kje je pravzaprav. A hipoma se je zganilo nekaj kraj njegove postelje in je glasno zacvililo. In že v naslednjem trenutku je Kekec zagledal volka, ki je ravnokar vstal in stopil na sredo sobice. Trikrat se je



pretegnil in je sedel na zadnje noge. Potem pa se je ozrl na Kekca in je nepremično gledal vanj z blestečimi očmi.

»Aha, nemarnež se je prebudil!« je zagodrnjal Kekec. »No, ne morem mu reči ničesar slabega. Miren je bil ponoči in me ni zbudil niti enkrat. Pa sem se naspal, pošteno naspal... Bog ve, kaj dela zdaj Pehta? Pa se nemara jezi in me pograbi za lase, ker sem spal tako dolgo. Pozno mora že biti, ker sije solnce že naravnost v sobico. Najbolje bi bilo, da takoj vstanem in se oblečem, da ne bo zamere. Pehta je huda, in jaz še ne poznam njenih muh... Kekec, Kekec! Mehka je postelja, to je res. A najbolje je, da kar skočiš iz nje in se naglo napraviš.«





In Kekec je res skočil s postelje in se je pričel naglo oblačiti. Niti pogledal ni volka, ki se je oblizoval tam sredi sobice. O, Kekec ga je kar preziral, kakor da bi ga ne bilo na svetu. Saj je bil pa Kekec tudi jezen na volka, ki ga je bil zasačil v gozdu, ko je že srečno ubežal Pehti. Tega pa Kekec ni mogel pozabiti, resnično ni mogel pozabiti. Zato pa je bil jezen na volka, tako jezen, da ga niti pogledati ni hotel več. Hitro si je obul nakovane črevlje in si je oblekel jopič. Potem pa je stopil v vežo. Tam je postal, pa je poslušal. A nič se ni ganilo po koči.

»Teta Pehtara, oj, teta Pehtara!« je zaklical Kekec na glas. Tedaj pa so se odprla vrata, in na pragu se je prikazala Pehta. »Oho, kaj si že vstal?« je rekla in se mu je nasmehnila. »Mislila sem, da boš gotovo spal vse dopoldne. Glejte si no, pa si že vstal. Pa zakaj si že vstal, pobič?«

Kekec pa je stal tam v veži in se je čudil. Danes skoro ni več poznal Pehte. Njeni lasje niso bili več razmršeni kakor včeraj, ampak so bili lepo počesani. Črni so bili kakor noč in so se svetili. Oblečena je bila v krasno, vijoličasto obleko in je bila prepasana s srebrnim pasom, ki so bili vanj udelani zlati biseri. Da, lepa je bila Pehta, da se je Kekec kar čudil. O, da bi si dela na glavo zlat šapelj, pa bi bil prepričan, da stoji pred mano zlata kraljica!« si je mislil Kekec in se je vedno bolj čudil Pehtini lepoti. Strmel je tam in se skoro ni upal govoriti. A naposled se mu je vendarle razvezal jezik. »Gospa,« je rekel in je še vedno gledal Pehto. »Mislim, da mi niste zamerili včeraj. Veste, zaradi mojega prismojenega govorjenja. O, da bi bil znal, da ste tako lepi, pa bi se bil vedel malo drugače. Seveda, ne vem, ako bi se bil znal. Veste, gospa, če ima človek opraviti dan na dan samo s tako neumno stvarjo, kot je bila rajnka Keza, pa se gotovo ne zna vesti, kot bi se spodobilo pred veliko gospo. Nekaj drugega je bila rajnka Keza in nekaj drugega ste vi, gospa! Zato vas lepo prosim, da mi nikar ne zamerite, gospa!«

Pehta se je posmejala in mu je odgovorila: »Kaj čenčaš neumnosti, Kekec? Saj nisem gospa, pa tudi gospodična nisem. Vedno si me imenoval »teta Pehta« in tako me imenuj vse dni, ko boš pri meni. Ali si razumel, Kekec?«

»Hm,« je menil Kekec in je zmajeval z glavo. »Ako ukažete, pa naj bo! A meni je sitno, resnično sitno, ker ne znam govoriti pred tako gosposčino. Veste, teta Pehtara, kar sram me je, tako sram, da bi kar pobegnil v dolino h Korošču, ako bi ne bilo tu tega nemarneža — tega volka, sem hotel reči. Pa ne morem nikamor, ker mi je vedno



za petami. Dejte, teta Pehta, recite mu v njegovem zamorskem jeziku, naj me vsaj ne gleda tako neumno! Veste, meni že kar preseda, in vedno se moram spominjati polenca, ki sem mu z njim oni le večer pošteno posvetil. Pa me kar srbi roka. O, teta Pehtara, in bila bi spet velika zamera.«

»Pusti volka, Kekec!« je odvrnila Pehta. »Saj ti ne stori nič žalega. Samo priden moraš biti in se lepo držati mojega domovanja. Pusti volku veselje in pusti mu, da te gleda. Hm, rad te ima; zato te pa gleda tako verno.«

»Kaj, mene ima rad ta nemarnež?« je vzrojil Kekec in je cepetnil na pol z nogo. »O, nočem, da bi me imel rad, za ves svet nočem... Jaz ga ne morem videti, ker me je prekanil in ulovil, ko sem vam srečno pobegnil. Nočem ga, teta Pehtara, le povejte mu v zamorskem jeziku, da ga nočem in naj me zato nikar ne gleda tako neumno! Nikoli ga ne bom pogledal, ker je prenemaren, ker je tako grd, da je človeka kar sram in strah... O, teta Pehtara, ne zamerite mi, ker govorim tako grdo! Saj veste, da sem večinoma govoril samo z rajnko Kezo. A rajnki Kezi je bilo vse dobro. In vsaki besedi se je smejala rajnka Keza; mekeke... Tako se je smejala in govorila, ker ni znala nič drugega, resnično ni znala, teta Pehtara!«

Pehta se mu je smejala na ves glas in je ploskala z rokami. »O, Kekec, Kekec!« je govorila. »Strašno neumnega se delaš. A jaz ti ne verjamem prav ničesar. Pretkan ptiček si, Kekec! O, dobro te poznam. Ti si prekanil že divjega moža Prisanka, in zdaj hočeš še mene prekaniti, da bi mi ubežal. Zato se pa delaš tako neumnega. Oj, Kekec, Kekec! Dobro te poznamo, in zato nas ne boš nikdar prekanil!«

»Mislite, teta Pehtara?« je odvrnil Kekec. »Ne delam se neumnega, prav nič se ne delam. Kakor mi pride beseda na jezik, tako jo pa izgovorim. Morebiti sem pa res neumen in malo prismojen? Naša Tinkara mi pravi vedno, da sem neumen, ko jo dražim. Mogoče bo pa res. Saj ste tudi vi rekli, da sem neumen, in če ste rekli vi tako, teta, Pehtara, potem bo pa že res...«

»No, pustiva prerekanje!« je dejala Pehta. »Gotovo si lačen, ker sinoči nisi ničesar večerjal. Kar z mano pojdi, da ne boš govoril čez toliko let, da si stradal pri Pehti! Pripravila sem ti dobro malico in upam, da boš zadovoljen z njo.«

In Pehta je vodila Kekca v veliko izbo, ki je bila opravljena prav preprosto, kakor so opravljene vse kmetiške izbe. Samo čedno je bilo vse, in nikjer ni bilo niti najmanjšega praška. Kekec je sedel za mizo,



ki je bila belo pregrnjena. Pehta mu je prinesla skodelico toplega mleka, sirovega masla in belega peciva. Kekec si ni dal prigovarjati, ker je bil resnično lačen. S slastjo je použival zajtrk in se niti zmenil ni za volka, ki je sedel kraj njega na tleh in je poželjivo čakal, kdaj mu vrže deček trohico v lačni gobec. Pehta je sedla na drugi stol in ga je gledala in se je smehljala. Ko je Kekec použil zajtrk, se je pokrižal, pa je rekel: »Hvala vam, teta Pehtara! O, dober kruh pa imate! Takega nisem jedel še nikoli v svojem življenju... A povejte mi, teta Pehtara, kaj bom delal pri vas? Veste, meni je jako dolgočasno, ako posedam po izbi in gledam v strop. Ako nimate drugega posla, pa mi vsaj ukažite, da grem drva cepit.«

»Nobenega posla nimam zate,« je odgovorila Pehta. »Saj te nisem privedla semkaj, da mi boš služil. Privedla sem te samo zato, da mi boš delal kratek čas, in zato, da te kaznujem, ker si mi odvedel Mojco in si me zasmehoval. Ne misli, Kekec, da sem pozabila na vse to, ker sem tako prijazna s tabo in se ti smejem. O, naložila ti bom že zasluženo kazen. Le nikar se ne boji!«

Kekec se je namrdnil, pa je rekel: »Teta Pehtara, kaj res ne morete pozabiti tistega malega korenčka, ki sem ga vam strgal? Saj mi je žal, resnično mi je žal tega. Da bi bil vedel, da ste tako velika gospa, pa bi vam ne bil nikoli nagajal... In zaradi Mojce, teta Pehtara... Veste, jezen sem bil na vas, ker ste ugrabili Mojco. Sirota je Mojca, velika sirota, ker je slepa in ne vidi niti neba niti mamice. A vendar ste jo ugrabili vi, in sirota se vam ni prav nič smilila. Zato pa sem bil jezen na vas, strašno jezen in zato sem udrl v vašo kočo — samo zato, teta Pehtara!«

A Pehta je zamahnila z roko in je dejala: »Zakaj govoriš tako, Kekec? Kaj veš ti, zakaj sem ugrabila Mojco! Smilila se mi je bolj nego tebi, ker je tako pridna in zna tako lepo prepevati. In ker se mi je smilila, sem šla v dolino po njo in sem jo privedla v svojo kočo. Lepo bi ji bilo pri meni. Prepevala bi mi bila, in jaz bi ji bila zdravila bolne oči. In čez mesec dni bi jo bila pustila domov. A rečem ti, Kekec, da bi bila Mojca zdrava in bi videla ravno tako dobro kot ti. A da bo Mojca slepa vse žive dni, tega si kriv samo ti, Kekec, ker si jo odvedel iz moje kočice.«

Kekec je strmel in je poslušal Pehto. Ko je Pehta umolknila, pa se je kar prijel za glavo. »O, teta Pehtara, teta Pehtara!« je zaklical obupno. »O, primite me za lase, za ušesa me primite! Neumen sem bil, tako jako neumen! Pa vi še pravite, da sem pretkan... Sirota Mojca! Lahko bi videla čez mesec dni nebo in snežnike, pa tudi mamico bi



videla in zlate cvetice. Pa zaradi mene ne bo videla nikoli — samo zaradi nesrečnega Kekca... Kaj sem storil? O, teta Pehtara, dajte, nabijte me! Ali pa recite nemarnemu volku, naj me raztrga, ker sem tako neumen! O, recite, teta Pehtara...»

In Kecec se je skoro razjokal v svoji žalosti in obupu. Kar z glavo se je naslonil ob mizo in je pričel tolči z nogami ob tla. — »Tiho, tiho, Kecec!« mu je prigovarjala Pehta. »Kar se je zgodilo, se je zgodilo. Pa ne moreš pomagati ne ti in tudi jaz ne... Veš, kar lepo pojdi pred kočo in sedi na trato, pa poglej malo na snežnike. Ko bo kosilo gotovo, pa te pokličem. Po kosilu se bova dogovorila o vsem, kar je treba.«

In Kecec se je res napotil iz koče. Šel je skozi gozdlič do porobja in je sedel tam na ploščat kamen. Z roko si je podprl glavo in je strmel na belo skalovje, ki se je dvigalo pred njim v modro nebo. Solnce je obsvetljevalo tisto skalovje, da se je svetilo, svetilo srebrno. Tišina je vladala širom okrog — po gladkih pečinah, po zmrznjenih snežiščih in po peščeni planotici tam spodaj... A Kekcu je bilo hudo v srcu, tako hudo kot še nikoli. A vse samo zaradi uboge Mojce, ki bi jo bila Pehta ozdravila, da ni bilo nesrečnega Kekca, ki je udrl v Pehtino kočo. Oj, da bi bil vedel, oj, da bi bil vedel! Saj bi ne bil potem odvedel Mojce iz koče, ampak bi si bil izmislil sto lepih pesmi o Pehti in bi jih bil v svojem veselju pel od zjutraj do večera. Pa ni vedel, da hoče Pehta ozdraviti Mojco — oj, še na misel mu ni prišlo kaj takega. Zato pa je šel, pa je napravil tisto neumnost... In Kecec se je tolkel z roko po čelu in je bil ves žalosten in jezen. Zagledal je volka, ki je legel k njegovim nogam in je dremal. Pa ga je obšla silna jezica, da je kar skrčil pest. »Čakaj me, nemarnež!« je zavpil na ves glas. Pa je dvignil nogo, pa je brcnil volka naravnost v gobec. Volk je zacvilil in je skočil na noge. Renčal je in je kazal zobe, da je Kecec že mislil, da plane zdaj pa zdaj nanj. Volk pa se je obrnil trikrat krog in krog; potem pa se je pomiril in je spet legel mirno k dečkovim nogam.

»Glej ga — nemarneža!« je zagodrnjal Kecec. »Niti za brco se ne zmeni... A čakaj, čakaj! Še te prekanim in ti pobegnem. Mar mi sliši, da te bom vedno gledal? Presedaš mi, nemarnež, že prvo uro si mi presedal. Zato pa ti pobegnem že danes.« — In Kecec se je zopet zatopil v svoje žalostne misli. Smilila se mu je Mojca kot še nikoli. In jezen je bil sam na sebe, tako jezen, da bi bil najrajši premikastil samega sebe. Premišljal je še dolgo, kaj bi napravil, in nazadnje se je domislil. Obraz se mu je razjasnil in plosknil je z rokami.



V svojem veselju je zažvižgal tako presunljivo, da je poskočil volk ves prestrašen na noge. — »Hej, tako storim, tako storim!« je izpregovoril. »Saj sem rekel, da prekanim Pehto in volka. Rekla je Pehta, da je hotela ozdraviti Mojco. In ako jo je hotela ozdraviti, ima gotovo doma zdravilo. In tistega zdravila se polastim. Če ne danes, pa jutri prav gotovo. Samo vedeti moram, kje ga skriva Pehta. In zvedel bom, kakor gotovo sem Kekec. Še danes bom zvedel...«

In Kekec si je mel ves vesel roke in je kar poskakoval. Gledal je od strani volka in se je muzal neprestano. Volk pa je dremal in glasno hropel. »Čakaj me, nemarnež!« se je posmejal Kekec še enkrat. »Danes ti poplačam pošteno vse, danes bova obračunala. Kar počakaj, nemarnež!« — Kekec se je okrenil in je pričel iskati med travo. In ni iskal dolgo. Zakaj hipoma se je sklonil in je utrgal rumenkasto rastlino. »Mleček je; kakor zanalašč raste tu. Ljubi volkec, danes boš pa še tulil, da bo veselje, in boš videl, kaj zna Kekec.«

Kekec je sedel nazaj na kamen. Dvignil je rastlino, ravno nad očesom spečega volka jo je držal. Stisnil jo je med prsti, da je pričel kapati volku v oko rumenkast, sluzen sok. Volk se niti ganil ni v pričetku. Toda hipoma je zatulil tako divje, da je Kekec kar odskočil in se potuhnil v svojem strahu. Volk je pričel skakati kakor brezumen po trati. Tulil je neprestano, da se je razlegalo strašno po gorski pustinji... Pritekla je Pehta iz kočice, da bi videla, kaj pomeni to strašno tuljenje. »Kaj se je zgodilo?« je vprašala Kekca, ki se je še vedno skrival za kamenom.



»Kaj jaz vem!« je odgovarjal Kekec. »Sedim, sedim tu na kamenu, a volk iztika tam med travo. Pa kar hipoma se prične dreti, da sem si mislil, da me hoče požreti. Dajte, teta Pehtara, pogledjte, kaj mu je.



Nemara ga je pičila osa ali pa še celo sam modras. Dere se prav nemarno, da bi človek lahko oglušel.«

Pehta je stopila k volku in ga je prijela za glavo. »Glej, glej!« je rekla. »Oko ima vse zalito. Saj ga je nemara res nekaj pičilo. Pojdi, pojdi, volkec! Kar z mano pojdi, pa ti bomo ozdravili oko. Saj ne bo nič hudega! Zato pa ni treba, da tuliš, kakor da bi te devali iz kože. Pojdi, pojdi, volkec!«

Volk je šel res za Pehto in je še vedno tulil, ker ga je resnično bolelo. Kekec je stopal za njima in se je vso pot muzal. Oj, mislil si je bil, da bo Pehta spoznala, da je on kanil volku v oko mlečkov sok. Pa se je skoro bal. A zdaj je videl, da Pehta niti najmanj ne sumi. Zato pa se je muzal tako zadovoljno in je mislil sam pri sebi: »Pa sem jo le prekanil in zdaj bom zvedel, kje ima skrito tisto zdravilo, ki je z njim mislila ozdraviti siroto Mojco. Hej, proti večeru pa zbežim v dolino in poneseš s seboj tisto zdravilo. Izpregledala bo Mojca in bo vesela, hej, tako vesela!« — In Kekec je poskočil v svoji radosti in bi bil skoro glasno zavriskal. A o pravem času se je še premislil in je položil prst na usta.





Prišli so v kočo, in Pehta je vzela z omarice stekleničico, ki je bila do vrha napolnjena s prozorno tekočino. Samo dvakrat je kanila volku v zabreklo oko — in volk ni tulil več. Zavlekel se je tja v kot in se je zleknil po tleh in je neprestano mežikal z bolnim očesom. Pehta pa je postavila stekleničico nazaj na omarico. Kekec je stopil na prste, pa je gledal pozorno, kam je dejala Pehta tisto stekleničico. Obraz se mu je smejal, in ves zadovoljen si je mel roke. — »Teta Pehtara,« je rekel potem. »Kaj je bilo volku? Ali ga je osa pičila? Ali modras?«

»Bog ve, kaj mu jc bilo,« je odvrnila Pehta. »Nemara se je sam oprasnil, pa mu je zateklo oko.«

»Pa mu bo pomagalo zdravilo?« je vprašal Kekec. »Ali bo zopet zdrav, teta Pehtara?«

»Ne preteče niti pol urice, in volku se niti poznalo ne bo več, da je bil bolan,« je rekla Pehta in je odšla v kuhinjo.

Kekec je poskočil trikrat, ko je bil sam. Zasmejal se je prikrito in je pogledal na omarico, kjer je stala tista stekleničica. »Moja boš še danes,« je rekel sam pri sebi. »In videla bo sirota Mojca nebo in širno polje... Oj, to bo veselje! To bo veselje!« — In Kekec je pričel žvižgati in prepevati na glas. Prišla je Pehta iz kuhinje, pa se mu je čudila. »Pa kaj si tako vesel, Kekec? Pred uro si bil pa ves žalosten in obupan in si prosil, naj te nabijem...«

Kekec je zamahnil z roko in je odgovoril: »Bil sem žalosten in obupan, to je res. A zdaj sem videl, da mi žalost ne pomaga prav nič. Zato pa sem postal kar vesel in sem pričel prepevati. Oj, teta Pehtara! Da imam zdaj citre, to bi zabrenkal lepo pesem! Pa nimam citer, in zato mi je dolg čas.«

Pehta se mu je nasmehnila. Odprla je omarico in je vzela iz nje dolgo piščalko. »Ali znaš piskati na to piščalko?« mu je govorila. »Piščalka je jako lepa in poje kakor ptičica v gozdu. Glej, Kekec, to piščalko ti podarim, da si zapiskaš nanjo in da ti ne bo dolg čas. Samo če znaš piskati, Kekec?«

»O, kaj bi ne znal!« je odvrnil Kekec ves vesel in je ogledoval krasno piščalko. »Imel sem lani lepo piščalko, pa sem jo zamenjal za citre. Znal sem svirati najmanj sto lepih pesmi. Pa bom kar poizkusil, da vidim, če nisem še pozabil.« — In Kekec je zapiskal, svojo najlepšo pesemco je zapiskal. Lep glas je imela piščalka, da se je človeku srce kar topilo. Pa je Kekec tudi znal svirati, da nihče tako po vsej zagorski dolini. Pehta je kar stala pri vratih in ga je poslušala — hm, da,



in se je čudila. Samo volku ni bilo všeč to piskanje. Prevrčal se je tam po tleh in je cvlil žalostno in zategnjeno.

Kekec je odpiskal svojo pesemco. Pogledal je Pehto in jo je vprašal: »No, ali je bila pesem lepa? Kaj, teta Pehtara? Seveda, volku ni ugajala. Zato pa je cvlil ves čas. A kako naj ugaja temu nemarnežu lepa pesem? Ušesa ima vsa kosmata in nemarna; zato pa ne more poslušati lepih pesmi. A vam je ugajala moja pesemca. Kaj ne, teta Pehtara, da je bila lepa?«

»Hm,« je odvrnila Pehta. »Lepa je bila, resnično lepa. Dobro znaš svirati, da bi te človek poslušal ves dan... A poldne bo, Kekec. In treba gledati, da ti pripravim kosilo. Vem, da si lačen in da komaj čakaš, kdaj bo skleda na mizi.«

»O, ni taka sila, teta Pehtara!« je govoril Kekec. A Pehta je odšla nazaj v kuhinjo, in Kekec je bil zopet sam v izbi. Zaspiral si je še eno pesemco. Potem pa je stopil k volku, ker je bil radoveden, če je oko resnično ozdravelo. In Kekec se je čudil, ker je videl, da se volku niti najmanj ne pozna, da mu je bilo pred pol ure oko tako strašno zateklo. »Pomagalo je zdravilo temu kosmatemu nemarnežu,« je zamrmral. »Pa bo gotovo pomagalo tudi siroti Mojci... Oj, to se žalostè Koroščevi, ker sem izginil kar nenadoma! Pa tudi doma bodo skrbeli, in Tinkara bo jokala, ko zve, da me je pograbila Pehta. Zato pa moram gledati, da jo kmalu pobrišem odtod. Sicer Pehta ni napačna in ni hudobna. A že zaradi tega nemarneža moram pobegniti, ker ga kar videti ne morem... Prekanil ga bom, kakor sem ravnokar prekanil Pehto. Pa mi je pokazala zdravilo, ki bo ozdravilo siroto Mojco. Oj, resnično...«

A Kekec ni utegnil dalje razmišljevati. Zakaj iz kuhinje je prišla Pehta in je pričela nositi kosilo na mizo. In Kekec je jedel tako imenitno kot še nikoli. Kar načuditi se ni mogel dobrim jedilom, ki so se kadila na mizi iz lepih skled. Zato je bil dobre volje, in jezik mu je tekel, da se mu je morala Pehta neprestano smejati. — A po kosilu mu je rekla Pehta: »Kekec, ostani lepo doma in bodi priden! Ne hodi iz koč, ker to straži volk. A volk je strašen in te lahko ugrizne, da boš pomnil. Zato pa se čuvaj in piskaj lepo na piščalko. Jaz grem v gozd in za dve uri se povrnem.«

Pehta je res odšla, in Kekec je ostal sam z volkom v koči. Bil je ves vesel, ker si je mislil, da je prišel zdaj tisti čas, ko prekanè volka in pobegne v dolino. Sedel je na stol kraj volka in mu je pričel svirati tako milo in krasno, da volk ni več žalostno cvlil. Volk ga je gledal nekaj časa zamaknjen. Potem pa se je zleknil. Glavo je stisnil med noge in je zaspal. Kekec se je posmejal potihoma. Vzel je stol



in ga je postavil kraj omarice. Nato pa je stopil na stol in je vzel stekleničico z omarice. »Ne smem vzeti vsega zdravila,« je pomislil sam pri sebi. »Lahko Pehta zapazi, da sem ji odnesel stekleničico. Potem bi mi bilo pač gorje, če se mi beg ne posreči.« -- A Kekec se ni dolgo pomišljal. Vzel je prazno stekleničico in jo je napolnil do srede z zdravilom. Utaknil jo je v žep, a drugo je postavil nazaj na prejšnje mesto. -- »Hej, posrečilo se mi je, in prekanil sem Pehto,« se je razveselil. »Mojca, veseli se, ker zdaj boš videla nebo in širono polje... A zdaj moram obračunati tudi s tem nemarnim žem, ki smrči tako grdo.« -- Kekec je hodil po prstih in je iztikal po izbi. Naposled je iztaknil nekje tam v kotu za pečjo debelo vrv. Neslišno se je splazil do spečega volka in mu je pričel ovijati debelo vrv okrog života. Potihoma je sviral na piščalko, in volk se je stresel samo trikrat, a predramil se ni.



Kekec je bil gotov in se je globoko oddahnil. Po prstih se je splazil do vrat in jih je odprl neslišno. Še enkrat se je ozrl po izbi in na



spečega volka — potem pa je smuknil v vežo. In niso prešli trije trenutki, ko je bil že pod milim nebom, tam v tihem gozdiču. Postal je za hip in je zamahnil s svojim klobučkom. »Hehe, pa sem ju le prekanil,« se je zasmel na glas. »Teto Pehto sem prekanil in onega nemarneža, ki ga nisem mogel videti. Hehe...«

In Kekec se je posmejal še enkrat. Potem pa se je spustil v tek. Kakor veter je bežal skozi gozdič in se je spustil po peščenem obronku. A komaj je prišel do srede obronka, že je obstal ves prestrašen in se je ozrl nazaj. Zaslišal je bil kratko lajanje tam v gozdiču, in mraz ga je stresel. In trenutek potem je že zagledal volka, ki je skočil iz gozdiča in je drvel na vso sapo po strmini.



»Ovbe, prebudil se je, pa je pregrizel vrv,« je zasopel Kekec, in mrzel znoj mu je stopil na čelo. »Navalil bo name in me raztrga.« — Volk je pridrvel do njega in se je zagnal z vso močjo nanj. Kekec se je prevrgel in je padel na tla. Volk mu je stopil s prednjimi nogami na prsi in ga je gledal s sršečimi očmi. Hropel je na vso moč, in njegovi dolgi, ostrí zobje so se svetili. Kekec je zamizal, ker je bil prepričan, da zasadi volk tiste zobe v njegovo telo in ga raztrga... Ko pa je spet odprl oči, je zagledal volka kraj sebe. Čepel je na pesku in ga je samo gledal, in oči so se mu bliskale.

»Ne bo me požrl nemarnež,« se je oddahnil Kekec in je skočil hipoma na noge. »Najbolje je, da grem nazaj v kočó in si izmislím drugo zvijačo. No, danes se mi ni posrečilo. Pa se mi bo jutri ali pa pojutrišnjem...«

In Kekec si je popravil jopič in je pobral klobuček s tal. Počasi se je napotil po strmini, a za njim je stopal volk, ki je še vedno hropel glasno in je kazal svoj rdeči jezik. Kekec ga ni niti pogledal. Šele sredi gozdiča se je obrnil k njemu, pa mu je rekel: »Ali se zdaj veseliš, da si me ulovil? Ha, ti nemarnež? O, nič ne de! Prekanil te bom pa



vendar, kakor sem prekanil tvojo gospodinjo za tisto lepo zdravilo. Le meni verjemi in čakaj, nemarnež!

Ko je prišel Kekec v izbo, je videl, da je volk resnično pregrizel močno vrv in se je tako oprostil neljubih vezi. In Kekec se je namrdnil in je postal jako slabe volje. Nekaj časa je hodil po izbi gori in doli in je pogledal tu pa tam prav hudo volka, ki je ležal pri vratih. Naposled pa se je potipal po jopiču in je vzel iz žepa stekleničico.

»Še je cela, še,« se je posmejal in je dejal stekleničico nazaj v žep. Potem pa je sedel k odprtemu okencu. Utaknil je v usta piščalko, pa je pričel svirati poskočno pesemco ...



Jutranji sen.

*V sobici beli na mehko blazino
solnček ob zori smejati se jame
tiho porednež poljubček odvzame,
deklici v spanju — in hoče v daljino ...*

*Solnček — ah, ti si! Ostani pri meni!
v hudem viharju sem begala v noči,
daleč sem tavalala, sama v brezmoči,
v sivi krajini neznani, megleni ...*

*Črni oblaki so mi zagrinjala
v težkih zamakih pred mene spustili,
bele stezice so v temo zakrili,
jaz sem samotna na potu ostala ...*

*Solnček — ah, ti si! Ostani pri meni!
Burno uteši srca valovanje,
v sladke in lepe zazibljivi me sanje,
s toplimi žarki me zopet odeni!*

J. Klanšek.





Kitajske narodne pripovedke.

Preložil Fran Erjavec.

V.

DEVETOGLAVA PTICA.



red davnimi leti sta živela kralj in kraljica, ki sta imela hčerko edinko. Nekega dne se gre hči izprehajat na vrt. Tedaj nastane hipoma velik vihar, ki jo odnese s seboj. Vihar je pa provzročila devetoglavna ptica. Ta je ugrabila princezinjo in jo odnesla v svojo votlino. Kralj ni vedel, kam je izginila njegova hči, zato je dal oklicati po vsem kraljestvu: »Kdor privede princezinjo nazaj, jo dobi za ženo.«

Neki mladenič je pa videl ptico, kako je nesla kraljevo hčerko v svojo votlino. Votlina je bila sredi strme pečine, tako da ni bilo mogoče priti k njej od spodaj gori in tudi ne od zgoraj doli. Ko hodi tako okrog pečine, pride nekdo, ki ga vpraša, kaj išče tod. Mladenič mu pove, da je ugrabila devetoglavna ptica kraljevo hčer in jo odnesla v to votlino. Ta najde kmalu pomoč; pokliče svoje prijatelje, ki ga denejo v košaro in spuste po vrvi k votlini.

Ko vstopi v votlino, vidi sedeti tu kraljevo hčer, ki je izpirala devetoglavi ptici rane, zakaj nebeški pes ji je odgriznil deseto glavo, in rana je še vedno krvavela. Princezinja namigne mladeniču, naj se skrije, kar ta takoj stori. Ptici je izpiranje rane in njena obveza tako dobro dela, da kmalu zaspi vseh njenih devet glav. Tedaj stopi mladenič iz skrivališča in odseka z enim udarcem ptici vseh devet glav. Potem odvede kraljevo hčerko iz votline in jo hoče dati potegniti s košaro navzgor, a princezinja mu reče: »Bilo bi bolje, če se daš potegniti ti prej navzgor in nato šele jaz.«

»Ne,« pravi mladenič, »jaz počakam tu spodaj, da prideš najprej ti na varno.«

Princezinja sprva ne privoli, končno se pa da vendarle prepogovoriti in stopi v košaro. Poprej pa vzame z glave lasno puščico, jo zlomi na dva dela, izroči en konec mladeniču, drugi del pa obdrži sama. Da mu tudi polovico svoje svilene ogrinjače in mu reče, naj oboje dobro spravi. Ko pa potegne mladeničev tovariš princezinjo na vrh, jo vzame s seboj, mladeniča pa pusti v votlini, čeprav ga je ta klical in prosil.

Mladenič gre sedaj nekoliko po votlini naokrog. Tu vidi več deklic, ki jih je ugrabila ptica in so pomrle tu od lakote. Na steni je



visela tudi neka riba, ki je bila pribita s štirimi žreblji. Ko se dotakne ribe, se izpremeni ta takoj v lepega mladeniča, ki se mu zahvali za rešitev in skleneta pobratimstvo za vse življenje. Počasi pa postane jako lačen. Stopi pred votlino, da bi si poiskal hrane, a povsod vidi le kamenje. Tedaj zagleda hipoma velikega zmaja, ki je lizal kamenje. Tudi mladenič stori tako in takoj ga mine glad. Nato vpraša zmaja, kako bi mogel priti iz votline. Zmaj nagne glavo k repu in mu da razumeti, naj sede nanj. Sede tedaj na zmajev rep in hipoma sta bila na zemlji. Tedaj zmaj zopet izgine.

Potem gre dalje in najde želvino črepino, polno prekrasnih bisero-rov. To so bili pa čarobni biseri. Če jih je vrgel v ogenj, je ta takoj ugasnil; če jih je vrgel v vodo, se je takoj razdelila, da je bilo mogoče iti po kopnem. Vzame bisere iz črepine in jih spravi. Kmalu nato pride na morski breg. Vrže v morje en biser. Morje se takoj razdeli, a on zagleda morskega zmaja. Ta zakriči: »Kdo me moti v mojem kraljestvu?« Mladenič odgovori: »Našel sem v želvini črepini bisere ter jih vrgel v morje, in voda se je takoj odprla.«

»Če je pa tako,« pravi zmaj, »pridi k meni v morje in tu bomo živeli skupaj.« Tedaj spozna, da je to tisti zmaj, ki ga je videl v oni votlini. Tudi mladenič, s katerim je sklenil bratovščino, je bil tu; bil je zmajev sin.

»Ti si rešil mojega sina in sklenil z njim bratovščino, zato sem tvoj oče,« pravi stari zmaj in ga pogosti z vinom in dobrimi jedili.

Nekega dne mu pravi prijatelj: »Moj oče te bo gotovo obdaroval, a ne vzemi ne denarja ne bisero-rov, ampak samo malo tikvico tam, s to lahko pričaraš, kar hočeš.«

Res ga vpraša stari zmaj, kaj hoče imeti za plačilo, in on mu odvrne: »Nočem ne denarja ne bisero-rov, daj mi le malo tikvico.«

Sprva mu je zmaj noče dati, končno mu jo pa vendarle izroči. Potem pa odide iz zmajevega gradu.

Ko pride zopet na kopno zemljo, postane lačen. Takoj stoji pred njim miza, polna najboljših jedil, in on se napije in naje. Gre nekoliko dalje in postane truden — že stoji pred njim osel, na katerega sede. Tako jaše nekaj časa. In osel se mu začne spotikati, a že stoji tu voz, v katerega vstopi. Voz se pa preveč tresse, in on si misli: »Ko bi imel vsaj nosilnico, to bi bilo bolje!« in že pride nosilnica, ki sede vanjo. Nosači ga nesejo do mesta, kjer so prebivali kralj, kraljica in njuna hčerka.

Ko je privedel oni mož kraljevo hčer nazaj, so hoteli takoj prirediti svatbo. Princezinja pa s tem ni bila zadovoljna, temveč pravi:



»Ta vendar ni pravil! Moj rešitelj bo prišel, on ima polovico moje lasne puščice in polovico moje ogrinjače za znamenje.« Ker pa mladeniča tako dolgo ni bilo in je mož le silil v kralja, postane nestrpen in pravi: »Jutri naj bo svatba!«

Princezinja gre otožna po mestnih ulicah ter išče in išče svojega rešitelja. Prav tistega dne pride nosilnica in princezinja opazi v mladeničevi roki polovico svoje ogrinjače. Vsa vesela ga odvede k svojemu očetu. Pokazati je moral polovico lasne puščice, ki se je popolnoma prilegala drugi polovici, in sedaj je tudi kralj veroval, da je pravi. Lažnivega ženina so kaznovali, nato so pa praznovali svatbo. Potem sta živela oba še dolgo srečno in zadovoljno.

JANKO LEBAN:

Darilo.



ako se je Glažarjev Tine veselil velikonočnih počitnic! Ali mu bomo zamerili? Nikakor! Šolal se je v bližnjem mestecu in odlikoval se je v šoli in zunaj šole kakor vrl učenec. Velikonočnih počitnic se je pa veselil posebno za to, ker je vedel, da ga doma čakajo pirhi, in še kakšni pirhi! Pri Glažarjevih so znali »pisati« pirhe, da niso nič zaostajali za belokranjskimi, ki ste o njih gotovo že čitali v časopisih. Pa vesel je bil Glažarjev Tine tudi zato, ker se je

za nekaj časa mogel otresti šolskega prahu ter kreniti v pomlajajočo se naravno naravnost proti domu! Ali si pa morete misliti večjega veselja, kakor ubrati pot pod noge med brstečimi drevesi, med krasnim, vonjajočim cvetjem in milim gostolenjem pestrobojnih ptičev! In vrhu tega še zavest: V žepu imam izborno »šolsko naznailo« in kako veselje me čaka doma v družbi vdanih prijateljev! Kako bodo tam za cerkvijo »sekali« pirhe! Ni čuda, da je cele tedne prejštel, kdaj pojde domov!

Ali letos bi ga bilo upanje na veselo sekanje pirhov skoro varalo. Poslušajte, kako se je to zgodilo!

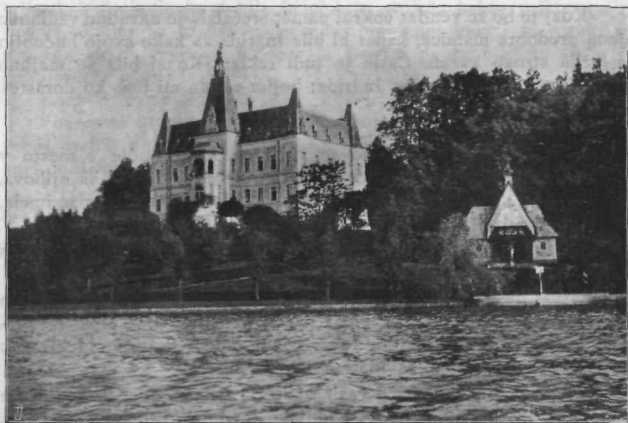
Glažarjev Tine je doma skrbno čuval svoje kure. Pridno jih je pital in vselej, preden je zvečer odhajal spat, je tudi pogledal, če je hlev, ki so v njem spale kure, dobro zaprt. Toda vkljub njegovi skrbi, so nekega večera ostala hlevna vrata odprta! Lisica pa se je klatila blizu hiše, ki ni stala daleč od gozda. Prekanjena rjavka je zavohala,



da bi se tu dobil zanjo dober prigrizek. Zvito in neopaženo se prihuli do odprtega hleva. Gotovo bi bila pomorila vse kure, da se ni nekaj posebnega prigodilo. Domači petelin se je namreč bil ta večer malo zamudil in se je uprav spustil na stopnice, ki so držale v kurnik, ko zagleda bližajočo se lisico tihotapko! Petelin začne vpiti na vse pretege. To zbudi tudi domačega psa Azorja, ki je spal v pasji hišici pod stopnicami. Takoj srdito plane vun ter se zakadi proti lisici. Toda ta jo je še pravočasno srečno odkurila tako hitro, da ji je rep vihral po zraku. Petelin se ji je smejal ter je še dolgo kikirikal na stopnicah.

Da nista domača prijatelja — petelin in pes — skrbno čuvala, bila bi se lisica vtihotapila v hlev in kure pomorila; Glažarjev Tine pa bi bil letos brez pirhov, kar bi mu grenilo velikonočne praznike.

Ko je minilo velikonočno veselje, se je Glažarjev Tine spomnil tudi obeh zvestih čuvajev. Petelinu je natrosil celo košarico zrnja, a Azorju je podaril polovico klobase, ki si jo je prihranil pri kosilu. Azor je bil tega tako vesel, da je njegov »hov, hov!« daleč odmeval, a z repom je zadovoljno mahljal. Petelin se pa zrnja ni lotil prej, dokler ni sklical svoje pernate družine, da se z njim udeleži obeda.



KRALJEV DVOREC NA BLEDU



ANDERSEN — UTVA:

Ingrida.



li ste že slišali pripovedko o Ingridi, o deklici, ki je stopila na kruh, da bi ne oblatila svojih čreveljčkov, ko je šla preko barja?

Ingrida je bila otrok revnih staršev. Bila pa je vkljub temu prevzetna in trdosrčna. Še ko je bila prav majhna, je muham izdirala krila in se smejala, ko so gole in pohabljene lazile po tleh, ker niso mogle več frčati. Hrošče je nabadala na igle, potem jim je podrivala listič papirja pod noge. Uboge živalce so se v bolečini krčevito oprijemale lista z nožicami, da bi ušle mukam, pri tem pa so list obračale in vrtele. Ingrida se je smejala temu početju onemoglih živalic in norčevaje se je vzklikala: »Glejte, glejte, kako hrošč obrača list in čital!«

Čim večja in starejša je postajala, tem hudobnejša in objestnejša je bila. A ker je bila lepega in prijetnega obraza, so ji starši mnogo prizanesli in odpustili brez kazni. To pa je bilo v njeno nesrečo.

»Kdaj te bo že vendar enkrat pamet srečal!« je navadno vzdihnila njena predobra mamica, kadar bi bila Ingrida za kako svojo hudobijo zaslužila strogo kazen. Časih je tudi rekla: »Ko si bila še majhno dete, si mi teptala naročje, Ingrida; bojim se, da mi boš, ko dorasteš, teptala srce.«

In res se je tako zgodilo.

Ko je Ingrida dorasla, so jo vzeli gosposki ljudje v mesto v službo. Imeli so jo radi in skrbeli so zanjo, kakor da bi bila njihova. Oblekli so jo gosposko, da je postala poleg slabosti, ki jih je že imela, povrhu še gizdava in zato še ošabnejša.

Zgodilo se je, da ji po preteku enega leta reče gospodinja: »Čas je, Ingrida, da obišeš svoje starše. Gotovo jih bo veselilo.«

Ingrida je šla. Ni jo gnala domov toliko otroška ljubezen do dobre mamice, kolikor jo je gnala prešerna želja, da se pokaže v domači vasi svojim nekdanjim tovarišicam v lepi mestni obleki. »To me bodo gledale in me zavidale,« si je mislila.

Že je bila blizu domače vasi, že je od daleč zagledala nekdanje sovrstnice, ki so kramljale pri vodnjaku med seboj, in veselila se je, kako pojde prešerno mimo njih. Hkrati pa je zagledala prihajati mimo njih od nasprotni strani slabo oblečeno starko, globoko sključeno



pod težkim bremenom, ki ga je nosila na hrbtu. V tej starki je spoznala svojo mater, ki je nesla butaro drv domov. Nabrala jih je v gozdu. Ker se je svoje ubožne matere sramovala, se je obrnila in se vrnila v mesto, ne da bi bila materi podala roko, jo pozdravila in povprašala po zdravju. Nič je ni za ta grdi čin pekla vest, pač pa je vso pot nazaj grede od jeze godrnjala, ker ima tako beraške starše.

Preteklo je zopet nekaj časa, in zopet ji reče gospodinja: »Idi, idi, Ingrida, pogledat k materi; gotovo bi te rada videla. Idi, idi in nesi ji to pogačo. Prilegla se bo ubogi, dobri ženi, ki ne vidi vsak dan belega kruha.«

Dekle obleče najlepšo obleko in obuje nove črevlje. Vzame pogačo in odide proti domu. Previdno je korakala, previdno držeč visoko svoje krilo, da bi ga ne pomazala. Varno je stopala, da bi ne obtila svetlih čreveljčkov. Ko je šla po ozki stezi preko barja, je prišla do umazane kaluže, ki je ni mogla preskočiti. Če stopi vanjo, si onesnaži črevlje, oškropi obleko. Kaj tedaj? Ni dolgo ugibala, kako bi si pomagala. Vzela je kratkomalo pogačo, namenjeno materi, jo spustila v lužo in stopila nanjo, kakor da bi bil kamen. Ko je stala že z eno nogo na kruhu in je privzdignila drugo, so se začela tla pod njo vdirati. Vdirala se je globlje in globlje, stoječa kakor prikovana na pogači, dokler se ni vsa pogreznila. Na kalni kaluži ni ostalo nič drugega kakor grgrajoč kolobar, o Ingridi pa ni bilo ne sluha ne duha več.

Kam je izginila?

Pogrezala se je in pogrezala. Ko je slednjič začutila trda tla pod seboj, je bila globoko pod zemljo pri barjanski čarovnici Megluši, ki vari ondi meglo, katera se dviga iz prostranega, otožnega barja.

Ni lepo in prijetno v varilnici čarovnice Megluše. Množina velikih črnih kotlov se vrsti ondi drug za drugim v nedogledje. Iz kotlov se počasi vali gosta, siva para ter se dviga na površino zemlje, se ondi leno vlačí, zakrivajoč bujne travnike, senčne gozde, prijazne griče in holme in celo solnce. Med kotli po tleh se plazijo sluzaste krastače, se klobčijo in zvijajo mrzle, sikajoče kače. Med to golaznijo se je ustavila Ingrida, vsa trepetajoča od groze in gnusa. Stala je ondi na pogači in od strahu je okamenevala.

Tisti čas je imela čarovnica odličen obisk. Vrag s svojo babico je bil ondi ter je ogledoval Meglušino varilnico. Njegova babica je grda, strupena babnica, ki nikdar ne miruje. Celó med obiskom je delala. Imela je s seboj preslico in žurno je predla laži in zvijače. O, to zna ona izbornó! Kar zagleda Ingrido. Popravi si naočnike in



zabode svoj pogled vanjo, motreč dekleta od nog do glave in od glave do nog.

»Ho, to je brihten otrok!« pravi. »Daj mi dekleta za spomin na moj obisk pri tebi,« reče Megluš. »Postavim ga doma v vežo, najlepšano in gizdavo; kakršna je — je kot nalašč za kaj takega.«

Megluš jo je dala. Tako je prišla Ingrida v peklo. Spolzka in gladka je bila pot tja.

Kraj, kamor so jo postavili, je bil nepregleden, družba ondi pisana in strašna. Kakor kip je stala Ingrida med njimi na pogači, na katero je v trenutku prešerne gizdavosti stopila, da bi svojih novih, svetlih čreveljčkov ne zmočila. Vsa je bila trda in ni se mogla ganiti. Le oči je lahko obračala in gledala po ljudeh, ki so bili v peklu. Toda kar je gledala, je bilo grozno. Tam so razbojniki tulili in si rvali lase. Pijanci so medleli od žeje. Skopuhi in oderuhi so pretresljivo javkali, ker so morali pustiti svoje ljube denarnice na svetu. Vsem so debeli črni pajki preprezali noge s stoletno pajčevino, ki jih je oklepala kakor železje.

Pogledala je nizdol po sebi. Kakšna je bila! Njena najlepša obleka vsa blatna, v lase se ji je zamotala gnusna kača; visela ji je po hrbtu in se zvijala. Iz vsake gube njene obleke se je režala grda krastača. Zgrozila se je Ingrida sama nad sabo, a potolažila se je kmalu, ker so bili v peklu vsi taki.

Njena najhujša muka je bil glad. Ali bi ne mogla odlomiti koščka od pogače, na kateri stoji, ter si utešiti lakoto? Ne! Hrbet je bil trd, roke in noge nepremične, vse telo — kamen. Le oči so se obračale in strmele v grozote pekla. Prišle so muhe. Lezle so po njej, prilezle na obraz, lezle preko oči. Trnila je z njimi, da bi jih odgnala, a niso odletele, ker niso mogle odleteti; saj niso imele kril; bile so jim odtrgane. Kdo jih jim je odtrgal?

»Tega ne trpim!« je zakričala Ingrida, a morala je vendar trpeti.

V tem trpljenju je padla vroča solza na njeno glavo in zdrknila preko obraza na pogačo pod njenimi nogami. In priteklo so še druge. Kdo je plakal, kdo objokoval Ingrido?

Ali ni imela mamice na zemlji? Da! Toda materine solze niso rešile otroka, pač pa povečale so njegovo trpljenje.

Oh, in ta strašni glad, in ob tem gladu stati na pogači in je ne doseči, to je strašno!

Poleg vsega pa je slišala vse, kar se je na svetu govorilo o njej. In bilo ni nič dobrega. Pač je jokala njena mamica, a je pri tem vselej



dejala: »Napuh in prevzetnost se sama maščujeta! Ingrida, Ingrida, kaj si storila?«

Vedeli so na svetu, kaj se je zgodilo. Videl je pastirček z višave, kako je stopila na pogačo in se pogrznila.

»Oh, zakaj sem se rodila!« je tarnala. »Bolje bi bilo, da bi me Bog ne bil ustvaril. Kaj mi pomaga, če moja mati plaka nad mano!«

Slišala je svojo gospodo, ki so jo imeli radi kakor svojo, kaj so govorili o njej: »Ingrida je bila malopriden, gizdav deklič. Nehvaležna je bila in božje darove je teptala z nogami.« Neprijazno so govorili o njej na svetu. Razen materi se ni nikomur posebno smilila.

»Oni so krivi moje gizdavosti. Naj bi bili strožji z menoj! Zakaj ni mati moje malopridnosti izbila iz mene, če sem bila taka!« je pomislila očitajoče.

Nelepa pripovedka o njej pa je krožila dalje po svetu, pripovedovala o njenem napuhu, trmi in trdosrčnosti.

»Drugi so tudi taki, saj nisem vendar sama v peklu!« je pomislila neskesano, in njena trma se je večala.

»Tu doli v tem grdem kraju, v tej strašni družbi, ki me obdaja, se ne morem in nočem poboljšati. Hu, kako me vsi gledajo!«

Ko jo je nekega dne trpinčila silna lakota in je bila hudo žalostna, je slišala, kako je mala, nedolžna deklica zajokala, ko je poslušala pripovedko o gizdavi in prevzetni Ingridi, katera se je pogrznila doli do pekla.

»Ali ne bo nikoli rešena?« je vprašala mala.

»Nikoli!«

»O, in če bi lepo odpuščanja prosila in obljubila, da bo znanprej pridna in dobra?«

»Ingrida tega noče storiti!«

»Oh, zakaj noče?« je vzdihnila mala. »Dala bi rada svojo najljubšo punčko zato, da bi bila rešena uboga Ingrida.«

To so bile prve besede, ki so šle Ingridi k srcu. Dobro ji je delo, da jo vsaj nekdo na svetu pomiluje. Doslej tega še ni nihče storil. Milo se ji je storilo, rada bi se razjokala, a ni bilo solz iz njenih oči. In tudi to ji je bilo hudo, da se ni mogla razjokati.

Zgoraj so minevala leta, spodaj ni bilo nobene izpremembe. Zgoraj so že skoraj pozabili na Ingrido. Redkokdaj je slišala pripovedovati svojo zgodbo. Bila je skoraj pozabljena na svetu.

Nekega dne pa zasliši zopet bridko tožbo: »Ingrida, Ingrida, koliko žalosti si mi nakopala!«



Bile so zadnje besede njene umirajoče matere. Mnogo časa je potem preteklo v trpljenju in bridkosti, preden je deklica zopet čula o sebi govoriti. Zazdelo se ji je tedaj, da sta se prižgali dve svetli zvezdi visoko nad njo. Bile so oči, ki so tisti hip ugasnile na zemlji.

Veliko let je minilo, odkar se je ona mala deklica razplakala ob pripovedki o nesrečni Ingridi. Iz otroka je postalo dekle, iz dekleta žena, mati, babica, starka. In tedaj jo je Bog klical k sebi. V svoji poslednji uri je umirajoča premislila še enkrat vse svoje življenje. Spomnila se je pripovedke o Ingridi, ki jo je slišala v svojih mladih letih in vzdihnila je: »Moj Bog, ali nisem morda tudi jaz teptala z nogami Tvojih dobrot? Nisem bila mari tudi jaz ošabna in gizdava? A nisi me zapustil. Tvoja milost me je vodila, da se nisem pogreznila v pogubo. Ne zapusti me, Bog, v tej poslednji uri!«

Njene oči so se zaprle na vekomaj za svet. In ker je bila Ingrida njena poslednja misel, je Bog dovolil, da je za hip uzrla Ingrido, in ta pogled jo je tako presunil, da je zaplakala. Pred božjim prestolom je njena duša zaprosila milosti za nesrečnega dekleta. Te solze in ta prošnja so našle odmev v okamenelosti Ingridine. Božji angel je plakal in prosil za njo. S čim je to zaslužila? Njena duša je premislila vse svoje dejanje in nehanje na svetu, in dekle se je sedaj razjokalo. Bridko obžalovanje lastnega lahkomišljenega življenja jo je objelo. Svetal, gorak žarek je posijal nanjo v globočino njene zapuščenosti, močnejši in toplejši kakor solnčni žarek, ki raztopi ledeno skorjo na polju, zakaj raztopil je njeno okamenelost v bel oblak, iz katerega je prhutnila drobna ptička in se z bliskovito naglico dvignila na zemljo. Plašno in nemirno je begala sem in tja, a nazadnje se je skrila v starem zapuščenem zidovju. Dolgo je čepela ondi, stisnjena v razpoki brez glasu trepetajoča po vsem trupelcu. Dolgo je čepela, preden se je pomirilo nemirno utripajoče srce, in se začela razgledavati po belem, lepem svetu. Milost božja, kako krasno je na zemlji! Zrak čist in prozoren, drevje in grmovje dehti, obsevano od srebrne mesečine. V zatišju zidne razpoke je tako prijazno in toplo. Radost ji je prešinila drobne prsi, zažvrgolela bi kakor skrjanček pod solncem, kakor slavec v tihi noči — a ni mogla. Ni mogla zapeti slave Bogu; bila je nema!

Prišel je božič. Vseokrog sneg in led. Ptičice so stradale in zmrzovale. Tu in tam jim je dobrotna roka potresla zrnja ali drobtinic. Tudi naša ptička je tedaj priletela iz zidne razpoke. »Pip, pip, pip!« je klicala in vabila druge, a sama je le malo uživala. Vse boljše grižljaje je prepuščala drugim. Tako je delala vso dolgo mrzlo zimo. Eno,



dve, tri in dalje — toliko časa, da so zrnca in drobtinice, ki se jim je prostovoljno odrekla in jih prepustila drugim, odtehtale pogačo, na katero je gizdava Ingrida nekdanj stopila v prešernem trenutku, da bi ne zamazala novih čreveljčkov.

Ko je bila zadnja drobtinica doprinešena in prepuščena drugim, je ptička razprostrla bela krila in odletela preko vode visoko, visoko proti solncu. In tako se je svetila, da se je bleščalo in ni bilo mogoče videti, kje se je ustavila.

Otroci, ki so za njo strmeli, so bili prepričani, da je odletela naravnost v nebo.

In najbrže je bilo res tako.

LAD. O.:

General Maister.



udolf Maister, general naše slavne vojske, je odličen, splošno znan in priljubljen jugoslovenski junak! Rasti je vitke, ima črne, dolge brke in bistre oči, v srcu pa mu gori žarka ljubezen do naroda in domovine. General Maister je naš narodni junak! Vsi ga ljubimo in spoštujemo. Kjerkoli se prikaže, zavladava med narodom veliko navdušenje. Rojen je bil general Maister v Kamniku l. 1875.

Naš staroslavni Maribor je osvobodil nemške mogočnosti in vsiljivosti. Danes je Maribor lepo slovensko in jugoslovensko mesto.

General Maister pa ni samo hraber in več vovjak, on je tudi velik in zvest prijatelj naše književnosti. Na svojem domu ima dragoceno knjižnico, kjer hrani zbrane vse slovenske knjige od najstarejše do najnovejše. General Maister je tudi slovenski pesnik, ki je napisal lepo zbirko pesmi. V njih opeva našo domovino in proslavlja naše zaslužne može. Ko dorastete, se boste naslajali ob čitanju pesmi našega generala pesnika. »Zvončku« je prijatelj in sotrudnik že od leta 1900, ko je naš list začel izhajati. Že v l. šte. čitamo njegovo povest »Samostanski zvonovi« (pod imenom Vuk Slavič. Njegovo pesniško ime je tudi Vojanov.)



GENERAL RUDOLF MAISTER



S svojimi vojaki občuje general Maister preprosto, iskreno in prijateljsko — bolj jim je tovariš nego predstojnik. Zato so pa vsi vojaki navdušeni zanj. Kamor bi jim velel njegov ukaz, tja bi planili hrabro in junaško.

Naravnost genljiva je ljubezen in vdanost, ki ju goji general Maister do svoje matere. »Moja majkal« jo naziva z radostjo in s ponosom.

Med imeni mož in veljakov, ki so si pridobili največ zaslug za našo domovino Jugoslavijo, ostane z zlatimi črkami zapisano ime tega vrlega sina slovenske zemlje. Vsako njegovo misel, vsako njegovo pot in vsako njegovo dejanje spremljajo iskrene besede:

»Domovina, vedno mislim nate
in na neosvobojene brate!«



Nedelja.

*Le venkaj v prirodo, le venkaj na plan,
saj danes brezdelja, svobode je dan!
V oblekicah lahkih in lahkih nog
po trati že skače mladina okrog.*

*Pod lipo so sedla dekleta na klop,
krog njih pa se zbira mladeničev trop.
Pogledat na polje gredo vsi možje,
pred hišo na pragu kramljajo žené.*

*Na postelji starček pa kašlja ves dan,
za njega veselja je čas že končan:
mogoče že jutri, mogoče nocoj
povede ga smrtni angel s seboj.*

Desanka.





Svatba na poljani.

Na poljani tam zeleni
danes se obhaja pir;
včeraj v goste je studeni
vabil vsakega izvir.

Prišli so črvički mali,
mravlje, čmrlji, muhe vse;
prišli so metuljčki zali,
hrošči in čebelice.

Pognile so cvetice
na poljano pisan pas,
v grmu pevale so ptice,
vmes se čul je kosa glas.

Resno je na pestri trati
stal ošabni poljski mak,
češ, jaz ženin sem bogati,
saj rdeč je meni frak.

Glej, nevesta skromna, mala,
cvet marjetice je bel;
venček je na glavo dala,
da bi v solncu se blestel.

Vse se giblje, poje, vriska,
vse v radosti se topi;
na piščal pastirček piska —
tudi on se veseli!

Desanka.

Kresnica.

Kresnico utrgala hčerka je:
„Oj, mamica, cvetko poglej!
Če pridem v nebesa, če v vica mordà,
to urno mi, prosim, povej!

In hčerko je dvignila mamica,
poljubila koder ji zlat:
„Kdo ne bi li angelčku nežnemu
odklenil nebeških vrat?“

Desanka.

Detetu.

V srčecu ti klije
pomladanski cvet
iz očesc ti sije
radost mladih let

Dobro uporabljaj
zlate solnčne dni!
Glej, kot hladen vetrič
ti pomlad hiti . . .

Da nikdar ne bilo
solze bi v očeh
in skrbi in toge,
kjer je danes smeh!

Anica.





Zastavica v podobah.

Priobčil *Branko Rojec.*



Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v šte. 6.

Zakrivljeno palico v roki,
za trakom pa šopek cvetic,
kot kralj po planini visoki
pohajam za tropom ovčic.



Prav so jo rešili:

Ivan Leskovar, Fran Rak in Josip Fras v Mariboru; Zan Habinc, Lojze Gregorčič, Edo Tomšič, Fran Levak, Venčeslav Lang, Milan Kodrič, učenci mešč. šole v Krškem; Črtomir, Bogomila in Darinka Zorčevi v Ljubljani; Ciril Poč, dijak II. a gimn. razr. v Ljubljani; Danuška Požekova v Metliki; Herman Vrečko, dijak I. razr. real. gimn. v Ljubljani; Milan Saveli, Rado Uršič in Fran Bolka v Sv. Jurju ob j. ž.; Miloš Roš in Elča Dolančeva v Hrastniku; Zdenka Serajnikova v Prihovi; Zdenka Lušinova v Mariboru; Vlasta in Zlata Košarjevi v Ptujju; Mirko Izlakar, Mengoš; Jože Kvac, Šmartno v Rožni dolini; Manica Mahkotova, Ljubljana; Vincenc in Stanislav Kolar, Nova vas — Sv. Jurij ob j. ž.; Jospina Šetinčeva, Brežice ob Savi; Olga Turkova, Vrhnika.

Karadjordje — prijatelj šole.

Pred 70 leti, t. j. leta 1852, je jel izhajati v Celovcu časnik »Šolski prijatelj« — izdajal ga je duhovnik Andrej Einspieler. V svoji 3. številki je prinesel nastopno zanimivo črtico o pradedu našega kralja: Karadjordje, t. j. Črni Juri, srbski knez, je jako čislal učitelje. Znano je, da je modrijana Dositaja velikokrat obiskal in da je plačeval učitelje prav tako dobro kakor svoje prve častnike. Napravil je narodno učilišče; v šoli je izpodbujal mladino, da naj se rada in marljivo uči, zakaj to ji obeta mnogo časti. »Glej te,« je rekel Karadjordje učencem, »mi imamo dovolj junaških desnic, da branijo Srbijo, ali nedostaje nam učenih ljudi, ki bi jo pametno vladali. Ako bi imeli toliko učenih gospodov, kolikor štejeemo srčnih junakov — tako mi solnce! — bolje bi bilo za nas. Uči se torej, ljuba mladina, uči se; zakaj na tebi sloni upanje boljših časov; slušaj in spoštuj svoje učitelje; jaz jih visoko čislam in častim; učitelj in vojvoda sta pred menoj enaka. Gorje pa tistemu, ki mi ga zatožijo učitelji, da se slabo in napačno vede!« — Odhajaje iz šole je stisnil prosvetoljubni knez vsakokrat učitelju skrivanje zlatnik v roko. B.

Rodovnik romunske vladajoče dinastije.

Oče romunske vladajoče dinastije je bil Karel I. Hohenzollern, rojen dne 20. aprila 1839, dne 20. aprila 1866 po plebiscitu v Romuniji izvoljen za naslednega kneza, dne 24. oktobra 1866 priznan po evropskih velesilah, dne 10. maja 1881 kronan za romunskega kralja. Njegova žena je bila

Elizabeta princezinja Wied, znana kot pesnica pod imenom Carmen Sylva, ki pa je bila brez otrok. Prvorojenec Karlovega brata Leopolda se je odrekel prestolu. Prestolonaslednik je postal princ Ferdinand Viktor, ki je po smrti Karla I. zasedel prestol kot kralj Ferdinand I., sedanji romunski kralj. Ta se je ženil dne 10. januarja z Marijo Sachsen-Koburg-Gotha in je imel pet otrok: Elizabeto, ki je žena grškega prestolonaslednika; Mariolo, rojeno 8. januarja 1900, sedanjo našo kraljico; Nikolaja, lileado in Karla, ki je romunski prestolonaslednik.

Državni prazniki.

Uradno objavljajo: Katoliški episkopat vse naše kraljevine je na škofijski konferenci za vse katoliške škofije latinskega obreda določil, da se praznik sv. Cirila in Metoda praznuje prvo nedeljo po 5. juniju, ako pa je ta dan nedelja, istega dne 5. julija. Ministrstvo za vere je vzelo ta sklep katoliškega episkopata na znanje. Pravoslavna cerkev bo proslavljala ta praznik po svojem koledarju. Državni praznik dne 24. maja zaradi tega odpade. V veljavi ostanejo še nadalje državni prazniki: 28. junija (Vidov dan) kot dan spomina na vse borilce, ki so dali življenje za vero in domovino; 1. decembra (praznik ujedinjenja) in 17. decembra (rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I.). Državni praznik 12. julija je zaradi smrti blagopokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja odpadel. Ali se bodo na ta dan vršile kake spominske svečanosti, še ni določeno.



Domovini.

Veličastno.

A. Praprotnik.

Napev Fleišmanov.

1. in 2. glas

mf

Be - se - da slad - ka do - mo - vi - na, ne pri - deš
 Ko soln - ca žar na te - be si - je, sr - ce ve -
 Če je ob - lič - je ja - sno tvo - je, ve - se - lo

3. glas

mf

več mi iz spo - mi - na, kot is - kra ži - - va v sr - cu
 se - - lo v me - ni bi - je, a ža - lost tr - - ga mi du -
 mo - - ja stru - na po - je, in če o - ko se ti sol -

tliš, lju - be - zen k se - bi mi bu - - diš, kot is - kra
 ha, če te me - - gla ne - sreč ob - - da, a ža - lost
 zi, v po - to - kih mo - je se to - - pi, in če o -

ži - - va v sr - cu tliš, lju - be - zen k se - - bi mi bu - diš.
 tr - - ga mi du - - ha, če te me - gla ne - sreč ob - da.
 ko se ti sol - - zi, v po - to - kih mo - - je se to - pi.

v sr - cu tliš,
 du - ha,
 sol - zi,



Dar slovenske mladine
kraljevi dvojici ob njuni
poroki.

razvoja pestrih dogodkov. Naš Kekec si
je pridobil povsod izredno naklonjenost in
občudovanje. To je res fant od fare!

Tebi se klanja narod naš mali,
Tebi, Aleksander, kralj Ti mogočni;
klanja se Tvoji nevesti, naši kraljici
ob slavni poroki. In kaj naj bi dali
za dar Ti poročni? —
Dobil boš različne darove bogate:
pisane prte, posode srebrne in zlate,
drage dragulje in še drugih daril
od bogatih ljudi Ti bodeš dobil.
A kaj naj slovenska da Ti mladina,
ki srca samo nedolžna ima?
Ta srca Ti ona poklanja v dar,
kaj z njimi storiš, nikomur nič mar
Vzemi jih, kralj, in tolaži z njimi
brate tam onkraj prisiljene meje:
tam v tožni Koroški in v solnčni Gorici,
ki kmalu jih damo v dar naši kraljici!

Mirko Izlakar.

Veledenjeni gospod Doropoljski!

Blagovolite me sprejeti, oziroma dovo-
lite mi, da se tudi jaz pridružim med Vaše
kotičkarje. Naročil mi je atek ob začetku
tega leta »Zvonček«, ki ga z veseljem čiš-
tam, zlasti mi ugaja povest »Kekec na
volčji sledi«; zato prav nestrno pričaku-
jem vsakokratno nadaljevanje. Občudu-
jem Kekca, ki je bil toli pogumen, da je
odvedel nesramni Pehti siroto Mojco.
Jako me zanima, kaj se je godilo naprej.
Kaj ne, kako sem radovedna?

Vendar se nadejam, da mi te moje ra-
dovednosti ne boste zamerili.

Z odličnim spoštovanjem
Vam vdana
Mara Robinšakova,
v Gornji Radgoni.

Odgovor:

Ljuba Mara!

Tvoja radovednost se mi ne zdi nič
čudnega; saj čujem od vseh strani, s ka-
kim zanimanjem pričakujejo »Zvončkovi«
čitatelji nadaljevanja te lepe povesti in

Ljubi g. Doropoljski!

Po dolgem času se oglašam v Vašem
kotičku. Naznanjam Vam, da mi planin-
ska povest o Kekcu jako ugaja. Radoveden
sem, kaj bo naredila Pehta s Kekecem. Po-
ročam pa Vam tudi, da nimam več srnice
Nadice. V zimi nismo imeli pravega pro-
stora zanjo, zato smo jo morali prodati.

Srčno Vas pozdravlja

Vaš udani

Danilo Fürst,
Sv. Duh na Stari gori.

Odgovor:

Ljubi Danilo!

Ali ni nekoliko sličnosti med teboj in
Kekecem? Ta je prišel ob svojo Kezo, Ti
si pa moral dati slovo svoji Nadici. Da bi
le eden in drugi kmalu prebolela žalost
po ubogih živalcah!

Častiti gospod!

Kaj ne, da ne boste nevoljni name,
ker Vas nadlegujem. Naročnica sem
»Zvončka« že tretje leto. Neizmerno rada
ga čitam. Kako bi ga tudi ne? Komaj ča-
kam, kdaj dobim prihodnjo številko, da
zvem, kako je bilo s Kekecem in Mojco.
Lepe povesti pa pripovedujem svojemu
bratcu in sestricama. Moj rojstni kraj so
Jesenice na Gorenjskem, kjer tudi z ve-
seljem obiskujem II. razred meščanske
šole. Svojim sošolkam rada posojam
»Zvonček«, ker se jim je jako priljubil.
Marsikatera bi si ga rada naročila. Če mi
dovolite, Vam drugič še kaj pišem.

Iskreno Vas pozdravlja

Pavlina Hafnerjeva
z Jesenic na Gor.

Odgovor:

Ljuba Pavlina!

Prav in dobro se mi zdi, da posojaš svojo
»Zvonček« součenkam, ki bi si ga same



rade naročile, pa za to najbrže nimajo denarja. Sicer pa bi se dalo nabrati naročnino na ta način, da vsaka zbira vse leto prihranke in končno nabere potrebno vsoto. Toliko večje bo veselje, ako vsaka plača naročnino iz lastnih sredstev.

Velecnenjeni gospod Doropoljski!

Kot naročnik »Zvončka« se bi tudi jaz rad seznanil z Vami ter želim, da odstopite tudi za mene majhen prostorček v svojem kotičku. Hodim v šolo v 3. razred, učim se pridno. »Zvonček« jako rad berem, posebno mi ugaja reševati uganke.

S spoštovanjem Vas pozdravlja

Vinko Ambrožič,
učenc 3. razreda, Gor. Logatec.

Odgovor:

Ljubi Vinko!

Glej, odstopil sem ti prostorček — pač samo prostorček, ker sem jako na tesnem in ne morem razmetati s prostorom. Upam pa, da se zadovoljiš tudi s tem ubogim kotičkom, kamor Te vabim še večkrat!

Dragi gospod Doropoljski!

Večkrat čitam »Zvonček«. Najbolj mi ugaja povest »Kekec na volčji sledi«. V šolo hodim jako rad. Papa je v Litiji, Marija in Vida sta v Ljubljani, doma v Žalni smo pa trije: mama, stara mama in jaz. Štar sem 8 let in pol.

To Vam pošilja

Ivan Bezeljak,
učenc III. razreda v Žalni.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Kakor vidim, živite precej narazen drug od drugega — kar na treh krajih! Želim, da bi vam bilo kmalu mogoče bivati skupaj pod eno streho v zadovoljnosti in zdravlju!

Dragi gospod Doropoljski!

Odkar sem naročen na »Zvonček«, me vedno bolj veže na Vaš kotiček. Zato Vas prosim, ne odklonite moje želje ter natisnite moje pisemce!

Hodim v IV. razred ljudske šole k g. Debeljaku. Z učenjem imam veliko veselje. Najbolj me veselita zgodovina in te lovadba.

Prosim Vas dovoljenja, da Vam smem še drugič pisati nekoliko vrstic.

Srčno Vas pozdravlja

vdani
Zvonko Špendal,
Javornik.

Odgovor:

Ljubi Zvonko!

Kakor vidiš, ne odklanjam Tvoje prošnje, ampak celo vzpodbujam Te pri tej priliki, da se večkrat oglasi! Pristavljam obenem svoje zadovoljstvo, ko čujem, da imaš največ veselja s tako važnima učnima predmetoma, kakor sta zgodovina in te lovadba.

Gospod Doropoljski!

Zima je minila. Jaz tudi po Veliki noči še hodim v šolo. Nekateri so bili oproščeni čez poletje, drugi so na novo vstopili. Pozimi smo doma zvečer brali knjige, ki smo si jih izposodili v knjižnici za Gorenče. Časih je brala sestra naprej, časih pa jaz. Drugi so poslušali. Brali smo knjige »Najboljša dedščina«, »Marijin otrok«, »Boj«, »Pasjeglavci«. Zdaj beremo Frana Levstika »Izbrane spise za mladino«. Jako nam ugajajo pesmi in povesti. Ena pesem pa nam ni ugajala, tista »Kako je v Korotanu«. Pesem se grdo norčuje iz nas in naše dežele. Kakor da je pri nas vse narobe. Korotan je čuden svet, smreka ima lipov cvet. Vse je izmišljeno. Pa če bodo otroci brali, bo res kdo to verjel. Ali pa se nam posmehoval. In mislil, da smo mi res kaki drugačni ljudje. Pa govorimo isti jziki kakor vi. In naša zemlja je tudi taka kakor vaša. Zato nam ta pesem ni ugajala. Ali se Vam prav zdi, da je v knjigi? Dne 2. aprila je bila v Grebinju birma. Tudi od nas jih je bilo nekaj gori. Jaz sem bila že lani v Vogrčah pri birni.

Spoštljivo Vas pozdravljam!

Regina Liendlova,
Gorenče, Koroško.

Odgovor:

Ljuba Regina!

Fran Levstik, eden najznamenitejših naših pesnikov in pisateljev, ni pač nič hudega mislil, ko je napisal pesem, ki Tebi ne ugaja. Ubral je — kakor pravimo — šaljivo struno, ki nima namena žaliti, ampak hoče zbuditi le ugodno, veselo razpoloženje. Veseli me pa, da tako pazno prebiraš knjige in si pri tem ustvarjaš lastno sodbo, ki jo brez bojzani tudi jasno poveš. Tako je prav!

Velespoštovani g. Doropoljski!

Že dve leti sem naročen na Vaš »Zvonček«, a še nikoli Vam nisem pisal, razen rešitev kake uganke. Moje mlajše sestrice jako rade čitajo »Zvonček«, posebno jim



ugaja povest »Kekec na volčji sledi«. Starjša sestra hodi v peti, mlajša v tretji razred. Jaz pa obiskujem drugi razred deške meščanske šole. — Prosim, ako bo prostora v Vašem koticu, priobčite to pisemce in sličico.

Pozdrave Vam pošilja

Vaš vdani
Fran Golež,
učenec deške mešč. šole v Ptuju.



Odgovor:

Ljubi Fran!

Kakor vidiš, ustrežam Tvoji želji s tem, da priobčujem danes Tvoje pismo s sličico, ki si ji dal naslov »Mojster Miha«. Ta Tvoj mojster Miha je pač velikan, ki mu goba zadošča za sedež, a ki pred njim še žaba nima strahu. Vsa čast!

Dragi gospod Doropoljski!

Doma sem na Studencu pri Krškem. Vasica leži na hribu, pol ure hodi od Save. Na prijaznem gričku je župna cerkev, posvečena Materi božji. Odtod je lep razgled na Krško polje in Gorjance. Sredi vasi je trirazredna šola z velikim vrtom. V okolici Studenca so lepi vinogradi. Tudi mi imamo vinograd in hram. Prav rada zobljem grozdje, vina pa ne pijem, ker sem se vpisala med mlade junake. Blizu nas je jama »Ajdovska peč.« Podobna je Postojnski jami, samo da je mnogo manjša. Polna je različnih kapnikov, Ali ni lep moj rojstni kraj?

Hodim v tretji razred. Uči me papa. V prvem polletju sem imela v naznanilu same ene. Najrajša se učim srbohrvaščine. Jeseni pojdem v Ljubljano v šolo.

Drugič Vam pišem še kaj, ako mi boste odgovorili v koticu.

Srčno Vas pozdravlja

Milica Grilčeva.

Odgovor:

Ljuba Milica!

Priporočam vsej mladini, da Te posnemaj v boju proti alkoholu, ki je krut sovražnik narodnemu zdravju. Naša domovina potrebuje treznih ljudi. Pijanstvo nam je kvarno v нравnem in gospodarskem oziru. — Ker čitaš moj odgovor v koticu, pričakujem, da se zopet oglasiš.

Ljubi g. Doropoljski!

Čital sem v »Zvončku«, da radi sprejemate liste od otrok. Hočem Vam tudi jaz napisati kratko pisemce. Jaz sem star 10 let. Hodim v III. razred. Zamudil sem eno leto, ker sem bil jako bolan. Prav rad čitam »Zvonček«. Letos sem 1 leto naročen na »Zvonček« in mi jako ugaja. Tudi jaz hočem postati mali član Vašega koticika.

Prosil bi, če bi tudi moje pisemce priobčili poleg drugih.

Srčno Vas pozdravlja

Vaš vdani

Vilko Pfundner,
učenec v Kranju.

Odgovor:

Ljubi Vilko!

Od današnjega dne si torej tudi Ti uvrščen v veliki krog mojih koticarjev. Upam, da to Tvoje prvo pismo ne bo tudi poslednje.

Čenjeni g. Doropoljski!

Danes Vam pišem prvo pismo v Vaš koticček. Vesel sem, da imam »Zvonček«, kjer čitam lepe povesti. Jako rad čitam. Najbolj me zanima povest »Kekec na volčji sledi.« Hodim v 4. razred osnovne šole. V šoli nas uči g. učitelj Ivan Petrič. Posebno veselje imam z risanjem.

Z iskrenim spoštovanjem Vas pozdravlja

Vaš vdani

Andrej Kezele
v Spodnji Šiški.

Odgovor:

Ljubi Andrej!

Ker te risanje posebno veseli, imaš morda tudi že kako lepo risbo izvršeno. Daj jo prej v presojo svojemu gospodu učitelju, potem jo pa pošlji meni, da jo mogoče porabim v koticu.

„Zvonček“, XIX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

::: Nenavedenih letnikov ni več v zalogi. :::

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

V zalogi Društva za zgradbo Uči-
teljskega konvikta sta ravnokar
izšli z dvoglasnim stavkom in s
spremljevanjem harmonija d v e
n a r o d n i h i m n i: „Bože
pravde . . .“ in „Lepa naša do-
movina“. Cena komadu 50 p, po
pošti 1 Din. — Naročila sprejema
Knjigarna Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

UČITELJSKA TISKARNA IN KNJIGARNA

v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Telefon šte. 312.

Poštnohranilnični račun št. 10.761.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni in večbarvni tisk.

Litografija. Stereotipija.

Šolski zvezki lastnega izdelka.

Delo točno, solidno in elegantno.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije z ličnim in razločnim tiskom.

Cene zmerne!

Podružnica v Simon Gregorčičevi ulici.

Svoji k svojim!



Svoji k svojim!

Kupujte

MLADINSKE SPISE,

ki jih izdaja

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Naročila sprejema

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani,

Frančiškanska ulica in Simon Gregorčičeva ulica.